

AUTOSPORDI REEGLIRAAMAT 2011

EESTI AUTOSPORDI LIIT

ÜLDINFO,
VÕISTLUSTE KORRALDAMINE

AUTORALLI,
RALLISPRINT

KIIRUSALAD

4X4
Off-Road

TEHNILISED TINGIMUSED

TULEMUSED 2010

KARDISPORT

Koostanud: Karmen Vesselov
Eesti Autospordi Liit

Väljaandja: EESTI AUTOSPORDI LIIT

© EESTI AUTOSPORDI LIIT 2011

ISSN 1736-549X

Väljaandmist toetasid Kultuurkapital

ja Kultuuriministeerium

Küljendus ja kaanekujundus: Margo Vesselov

Trükk: Pajoprint

2011. aastal tähistame Eesti Vabariigi auto-motospordi 90 aasta juubelit. 28. augustil 1921 toimus 140 versta pikkune Tallinn-Rapla-Tallinn tähesõit, mida loetakse meie mootorispori sünniks.

Juubeliaastal on pakkuda palju rõõmustavat. Liikuma on läinud tööd ringrajal ning tundub, et ka teistes autospordibaasides hakkab pikaajalise töö tulemus paistma. Tegijad saavad oma projektidele vajalikke vahendeid ning üldsus hakkab mõistma mootorispori kohta ühiskonnas. Autosport teeb head reklaami riigile ja äridele nii siin- kui sealpool piire.

Esile on kerkinud terve plejaad noori autosportlasi, kelle tegemised pakuvad huvi ka väljaspool Eestit. Tasemel sõitjad ja head baasid loovad eeldused, et me saaks võõrustada oma kodus erinevaid tiitlivõistlusi. Seejuures tuleb meeles pidada, et autosport ei toimi ilma abiliste armeeta - kohtunikud, korraldajad, toetajad.

Ka muud tulevikku suunatud projektid töötavad, kuid mõeldes homsele, ei tohi me unustada neid inimesi, kes moodustavad meie mootorispori ajaloo ja tegusid, mida nad on teinud. Eesti Autospori Liit toetab Eesti Mootorispori Muuseumi rasket tööd muuseumihoone restaureerimisel ja näituste korraldamisel.

Autospori algusajast on palju vett merre voolanud ja vähestele kättesaadavast luksusest – autost - on saanud tarbeese, aga ka ohtlik riist vastutustundetu is või oskamatuis kätes. Eesti Autospori Liidu üks ülesannetest on võimalikult paljudele autoga liiklejatele õigete oskuste andmine ja vastutustunde kasvatamine. On hea tõdeda, et olukord Eesti liikluskultuuris on läinud paremaks, kui hinnata seda hukkunute arvu vähenemise järgi. "Ära kihuta tänaval, tee seda meil", ütleb Laitse Rally Pargi reklaamlause. EAL laiendab seda - ära kihuta tänaval, tee seda ohutult treeningutel ja võistlustel.

Head autosportimist!

Arno Sillat
EAL peasekretär

EESTI AUTOSPORI LIIT

Mustamäe tee 4, Tallinn 10621
tel (372-6)398666
faks (372-6)398553
e-mail eal@sport.ee
internet: www.autosport.ee
reg. nr. 80076023
KMK: EE100247158
pangaarve nr. 221002111381, Swedbank
IBAN: EE202200221002111381
SWIFT kood: HABA EE2X

EAL juhatus:

Margus Reinsalu - president
Jussi Pärnpuu - asepresident

Toomas Sildmäe	Riho Sõrmus
Jüri Käo	Tiit Tammsaar
Dmitri Mälson	Indrek Ilomets
Marek Kiisa	Arno Sillat
Talis Perosti	Jaan Mölder

Auliikmed: Uno Aava, Riho Sild, Raido Rüütel

Sisukord

Eessõna ja EAL kontaktandmed.....	3
Sisukord.....	4
Võistluste kalenderplaan.....	6
EAL sekretariaat ja alakomiteed.....	9
Radade info.....	10

AUTOSPORT

I ÜLDINFO, VÕISTLUSTE KORRALDAMINE

Rahvusvahelised võistlusmäärused (<i>Sporting Code - SC</i>).....	11
Alakomiteede tegevusjuhised.....	30
Võistluste korraldamise üldeskirjad Eestis.....	31
Kommertsküsimused rahvuslikel autospordivõistlustel.....	35
FIA eeskirjad litsentsidest, arstlikust- ja dopingukontrollist.....	36
Litsentsid. Arstlik läbivaatus. Võistlejate kindlustus.....	38
Litsentside kehtivuse tabel.....	41
Kohtunikud.....	42
Apellatsioonikomisjon.....	43
EAL litsentside ja teenuste hinnakiri (maksude tabel).....	43

II AUTORALLI, RALLISPRINT

Autoralli võistlusmäärus (AVM).....	45
Autoralli meistri- ja karikavõistluste (ralli MV KV) üldjuhend.....	63
Rallisprindi võistlusmäärus.....	67
Rallisprindi meistrivõistluste (rallisprindi MV) üldjuhend.....	68

Rahvasport

Rahvaralli karikavõistluste üldjuhend.....	70
Rahvaralli võistlusmäärus.....	71
Rahvasprindi võistlusmäärus.....	74
Rahvasprindi karikavõistluste üldjuhend.....	76

III KIIRUSALAD

Kiirusalade võistlusmäärus.....	78
Võidusõitmise eeskirjad.....	87
Kiirusalade võistlusradade dokumentatsioon.....	88
Ringrajasõidu võistlusmäärus.....	89
Ringrajasõidu meistrivõistluste üldjuhend.....	91
Nõuded rallikrossi ja autokrossi radadele.....	94
Rallikrossi meistrivõistluste üldjuhend.....	96
Superkrossi karikavõistluste üldjuhend.....	101
Veoautode ja veobagide autokrossi üldjuhend.....	104

IV 4x4 Karikavõistluste Üldjuhend.....	107
---	------------

V Kiirenduse Üldjuhend.....	109
------------------------------------	------------

VI TEHNILISED TINGIMUSED, SÕIDUVARUSTUS

Võistlusautode rahvusvahelised tehnilised tingimused (FIA SC Lisa J)

251. Klassifikatsioon ja definitsioonid.....	114
252. Üldised määrused rühmadele N, A Ja B.....	118
253. Ohutustingimused rühmades N, A, B, Sp.....	121
254. Erimäärused rühmale N.....	136
255. Erimäärused rühmale A.....	144
E-rühma (E-2WD) tehnilised tingimused.....	154
Sõiduautode rallikrossi tehnilised tingimused (ERK, Standard, noored).....	157
Veoautode ja veobagide tehnilised tingimused.....	162
Kiirendusvõistluse autode tehnilised tingimused.....	169
Rahvaralli- ja sprindi tehnilised tingimused.....	174
Rahvakrossi tehnilised tingimused.....	177
Võistlejate ohutusvarustus.....	180

VII EESTI MEISTRIVÕISTLUSTE JA KARIKAVÕISTLUSTE TULEMUSED 2009.....	181
--	------------

KARDISPORT

Kalender 2011.....	229
Võistlusmäärus.....	230
Üldjuhend.....	238
Tehnilised tingimused.....	243
Eesti meistrivõistluste tulemused 2009 - 2011.....	252

Eesti autospordi kalender 2011

Kuupäev	Nimetus, koht	Ala	Staat
15.01.	Võrumaa Talveralli	Ralli	EMV, Baltic Winter Cup
16.01.	Vändra superkross (jäärada)	Superkross	EKV
5.02.	LaitseRallyPark rahvasprint	Rahvasprint	EKV
12.02.	Kõpu rahvaralli	Rahvaralli	EKV
19.02.	Kõpu rallisprint	Rallisprint	EMV
18.-20.02	Saarekoll (Saaremaa, Tagavere)	4x4	EKV
20.02.	Pärnu superkross (jäärada)	Superkross	EKV
26.02.	Hinsa veoautokross	Veoautokross	EMV
26.02.	Rahvaralli Koeru talv	Rahvaralli	
6.03.	Taali superkross (jäärada)	Superkross	SKV
13.03.	Otepää rallisprint	Rallisprint	EMV
19.03.	Klooga rahvasprint	Rahvasprint	EKV
9.04.	Haapsalu rahvasprint	Rahvasprint	EKV
22.-23.04	Kõuekõmin (Harjumaa, Ardu)	4x4	EKV
23.04.	Rapla noortesprint	Noortesprint	Noorte KV
23.04.	Igamehe kiirendusvõistlus (Kiltsi)	Kiirendus	
24.04.	Pärnu/Viljandi superkross (autokross)	Superkross	EKV
29.-30.04	Ropazi (Läti)	Kart	Baltic Cup, Läti MV
30.04.	Ohekatku veoautokross	Veoautokross	
30.04.-1.05.	Riia Ringrada BaTCC	Ringrada	BaTCC, EMV
1.05.	Kehtna rallisprint	Rallisprint	EMV
6.-7.05.	Rapla	Kart	EMV
6.-7.05.	Tallinna ralli	Ralli	EMV
8.05.	Pärnu superkross (ringrada)	Superkross	SKV
14.05.	Saaremaa noortesprint	Noortesprint	Noorte KV
14.05.	Ohekatku bagi- ja autokross	Veoautokross	Veoautokross EMV
13.-14.05	Tallinn	Drift	EMV
15.05.	LaitseRallyPark rahvasprint	Rahvasprint	EKV
20.-21.05.	Aravete	Kart	EMV
21.05.	Laitse rallikross	Rallikross	EMV, Läti MV, Baltic Cup
22.05.	Jõhvi rahvasprint	Rahvasprint	EKV
28.05.	Rallisprint Narva Kevad	Rallisprint	EMV
28.05.	Tapa veoautokross	Veoautokross	EMV
28.05.	Misso rallikross	Rallikross	EMV, Läti MV
28.05.	AC Drag 2011 (Kiltsi)	Kiirendus	
28.-29.05.	Kaunas	Ringrada	EMV
29.05.	One Mile Challenge (Kiltsi)	Kiirendus	
2.-11.06.	Tallinn - Monte-Carlo Electric Race 2011	Touring Assembly	
3.-4.06	Smalininkai (Leedu)	Kart	Baltic Cup, Leedu MV
4.06.	Laitse GP	Rallisprint	
4.06.	Pärnu	Drift	EMV
5.06.	Pärnu superkross (ringrada)	Superkross	SKV

11.06.	Läänemaa rahvaralli	Rahvaralli	EKV
11.06.	Varstu veoautokross	Veautokross	EMV
11.-12.06.	Kiirendusvõistlus (Raadi)	Kiirendus	EMV, Läti MV
17.-18.06.	Põltsamaa	Kart	EMV
17.-18.06.	Viru ralli	Ralli	EMV
18.06.	Misso rallikross	Rallikross	EMV
18.-19.06.	Pärnu	Ringrada	BaTCC, EMV
25.06.	Jaanimäe noortesprint ja rahvasprint	Noortesprint, rahvarprint	EKV, noorte KV
30.06.-3.07.	Suur Maasturite Suvesõit (Viljandimaa, Kõpu)	4x4	EKV
1.-2.07.	Aravete	Kart	EMV
1.-2.07.	Haapsalu	Drift	EMV
2.07.	Aruküla ralli	Ralli	E-Cup, noorte KV
3.07.	Pärnu superkross (ringrada)	Superkross	SKV
9.07.	Võrumaa rallisprint	Rallisprint	EMV
9.07.	Hiiumaa rahvasprint	Rahvasprint	EKV
9.07.	Põltsamaa rallikross	Rallikross	EMV
9.07.	Hinsa veoautokross	Veautokross	EMV
9.-10.07.	Pärnu	Ringrada	EMV, Soome MV
10.07.	Võru noortesprint	Noortesprint	Noorte KV
10.07.	ABCS Drag (Kiltsi; Ameerika autodele)	Kiirendus	
15.-16.07.	Rally Estonia (Otepää)	Ralli	EMV, Baltic Cup
20.-23.07.	Palanga (Leedu)	Ringrada	
22.-23.07.	Rapla	Kart	EMV, Baltic Cup
23.07.	Keila rahvasprint	Rahvasprint	EKV
23.07.	Speedest (Raadi)	Kiirendus	EMV
24.07.	Speedest 1000 EUR race (Raadi; lõppkiirusvõistlus)	Kiirendus	
24.07.	LaitseRallyPark rallisprint	Rallisprint	EMV
5.-6.08.	Leedu	Kart	Baltic Cup, Leedu MV
5.-6.08.	Speedest Nightrace (Raadi)	Kiirendus	EMV
5.-6.08.	Rapla	Drift	EMV
6.08.	Paide ralli	Ralli	E-Cup, noorte KV
6.08.	Ohekatku rallikross	Rallikross	EMV
6.-7.08.	Riia 333 km	Ringrada (endurance)	
11.-13.08.	Käina	Kart	EMV
12.-13.08.	ATV-võistlus	4x4	EKV
13.08.	Läänemaa rahvaralli	Rahvaralli	EKV
13.08.	Kehala noortesprint	Noortesprint	Noorte KV
13.08.	Varstu veoautokross	Veautokross	EMV
13.-14.08.	AC Racing Weekend (Kiltsi)	Kiirendus	
14.08.	Taali superkross (autokross)	Superkross	SKV
19.-20.08.	Lõuna-Eesti ralli	Ralli	EMV
20.-21.08.	Pärnu 333 km	Ringrada (endurance)	

26.-27.08.	Kandava (Läti)	Kart	Baltic Cup, Läti MV
26.-28.08.	Klaperjaht (Valgamaa, Jõgeveste)	4x4	EKV
3.09.	Põltsamaa rallikross	Rallikross	EMV
3.09.	Põltsamaa/Kehala superkross (autokross)	Superkross	SKV
4.09.	Riia kiirendusvõistlus (1/8 miili)	Kiirendus	EMV
10.09.	Haapsalu noortesprint	Noortesprint	Noorte KV
10.09.	Tamsalu veoautokross	Veoautokross	EMV
10.-11.09.	Riia 1000 km	Ringrada	
16.-17.09.	Mulgi ralli	Ralli	EMV
17.-18.09.	Riia Dzintara Volga	Ringrada	BaTCC, EMV
23.-24.09.	Aravete	Kart	EMV, Baltic Cup
24.09.	Läänemaa rahvasprint	Rahvasprint	EKV
24.09.	Laitse rallikross	Rallikross	EMV
24.-25.09.	Kaunas 333 km	Ringrada (endurance)	
25.09.	Aravete	Kart	Kestvussõit
1.10.	Hinsa veoautokross	Veoautokross	EMV
1.10.	Riia rallikross	Rallikross	EMV, Läti MV
2.10.	Taali superkross (autokross)	Superkross	SKV
7.-8.10.	Saaremaa ralli	Ralli	EMV, NEZ
15.10.	Ohekatku veoautokross	Veoautokross	EMV
16.10.	Misso rallikross	Rallikross	EMV
22.10.	Hiiu ralli	Ralli	E-Cup, noorte KV
29.-30.10.	Kukepea (Lääne-Virumaa, Mõedaku)	4x4	EKV
18.-20.11.	A. Šultsi mälestusvõistlus (Ida-Virumaa, Sirgala)	4x4	EKV, NEZ
26.11.	Saaremaa rahvaralli 2011	Rahvaralli	EKV

EAL sekretariaat ja alakomiteed.

EAL sekretariaat:

Arno Sillat – peasekretär 50 18808

Priit Pallo – peasekretäri asetäitja 51 15161

Karmen Vesselov – spordikoordinaator 52 74097

Sekretariaadi vastuvõtuaeg: E-N 10.00-15.00

EAL alakomiteed:

Rallikomitee

Indrek Ilomets (esimees, tel 50 47881), Juhan Mänd, Toomas Kreek, Erik Lepikson ja Toomas Sepp

Ringrajakomitee

Marek Kiisa (esimees, 50 20850), Lauri Tõnspoe, Piret Koov, Toomas Lambin, Andres Hall, Antti Jermann, Raul Koov, Madis Kasemets, Asper Leppik, Alo Allik

Rallikrossikomitee

Madis Uibo (esimees, 520 2246), Tanel Kutsar, Martin Toom, Ivo Uutar, Mati Kask, Urmas Posti, Üllar Suvemaa

Rahvaspordikomitee

Talis Perosti (esimees, tel 50 19964), Heiti Laast, Teele Sepp, Karin Julge, Gabriel Müürsepp, Olavi Pukk

Veautokomitee

Jaani Villak (esimees, tel 51 65612), Aivari Lepik, Aare Müil, Silver Tammemägi, Jaanus Ligur, Aare Teder, Igor Kelk, Marko Luhthein, Aivar Ojaperv

Kiirendusvõistluste komitee (BHRA)

Andrus Mõšovski (esimees, tel 55687665), Evelyn Mardus, Taavo-Erkki Vitsut, Anryo Raamat, Aivo Halanurm, Mart Pere

4 x 4 Off-road komitee (maastikua autod)

Arto Künnapas (esimees, tel 509 0585), Andres Meesak, Toomas Kreek, Ermi Peets, Jaanus Arumäe, Kristjan Kotkas, Mait Mumme, Rasmus Himma, Rein Pinn, Tormi Tamm

Kardiliit

Toivo Asmer (president, tel 509 9777), Indrek Sepp (asepresident), Toomas Lambin, Jüri Raudsik

Tehnikakolleegium

Antti Jermann, Viljar Luhthein, Raul Koov, Martin Toom, Karmo Uusmaa

Kohtunikekolleegium

Evelyn Mardus, Toomas Sepp, Raul Koov, Piret Koov, Ain Brunfeldt

Noortekolleegium

Kuldar Sikk, Toomas Sepp

Apellatsioonikomisjon

Raul Markus, Juhan Mänd, Toomas Kreek, Toomas Vabamäe, Erik Lepikson, Rein Luik, Kaido Soorsk

Radade info

Ringrada

Audruring

Audru ringrada, Papsaare küla, Audru vald, Pärnumaa

GPS: 58°24' 22"; 24°27'8"

Andres Hall, +372 516 8582, racing@a2.ee

www.audruring.ee

Rallikrossirajad

LaitseRallyPark

(rallikrossi paarisrada, motokrossi rada, automudellismi off-road rada)

Harjumaa, Kernu vald, Hingu küla LaitseRallyPark

GPS: 24°21'29"; 59°10'41"

Üllar Suvemaa, +372 6716067, +372 5093 321,

info@laitserallypark.ee, yllar@piko.ee

www.laitserallypark.ee

Piiraja

Jõgevamaa, Põltsamaa vald, Alastvere küla

GPS: 58°41'50.46"; 25°59'52.33"

Kaido Soolepp, +372 527 9964; Mati Kask, +372 527 7978

kaidosooolepp@hotmail.com; kaskmati@gmail.com

Ohekatku

Hiie küla, Kehtna vald, Rapla maakond

GPS: 58°53'2.53"; 24°56'3.42"

Peeter Silde, +372 510 2278

peeter.silde@mail.ee

Kehala ring

Kehala, Vinni vald, Lääne-Virumaa,

GPS: 59°16'18.59"; 26°28'5.36"

+372 555 69 869

Kulbilohu

Elva, Tartumaa

GPS: 58°15'13.64"; 26°24'40.06"

Valdur Reinsalu, +372 51 751 89

E-post: info@reinsalusport.ee

Misso

Võru maakond, Misso vald

GPS: 57°36'54.79"; 27°15'36.5"

Lembit Luts, +372 510 6969

Taali

Taali küla, Tori vald, Pärnu maakond

GPS: 58°27'25.76"; L:24°46'1.93"

Eiki Eriste, +372 51 54 591

www.superkross.ee

Autokrossirajad

Einjärve

Lääne-Virumaa, Tamsalu linn

GPS: N 59°09'45,42" E26°05'01,89"

Jaan Villak, +372 516 5612

Tapa

Lääne-Virumaa, Tapa linn

GPS: N 59°15'24,27" E 25°55'25,75"

Mart Kork, +372 566 40 014

Matsi

Võrumaa, Matsi küla, Varstu vald

GPS: N 57°40'09,23" E 26°41'42,32"

Silver Tammemägi, +372 529 4702

Ohekatku

Raplamaa

GPS: N 58°53'06,24" E 24°55'54,51"

Peeter Silde, +372 510 2278

Hinsa

Võrumaa, Hinsu küla

GPS: N 57°47'34" E 27°11'30"

JaneK Treier, +372 508 2021

Rahvusvaheline spordikoodeks

I ÜLDISED MÄÄRUSED

1. Autospordi rahvusvaheline juhtimine.

Rahvusvaheline Autoliit FIA on ainuke rahvusvaheline spordiorganisatsioon, kellel on õigus välja anda autospordivõistluste ja rekordpüstitamisürituste läbiviimiseks vajalikke määrusi, kontrollida nende ürituste läbiviimist ja määruste kasutamist. Määruste kasutamisel tekkivate vaidlusküsimuste lahendamisel on FIA kõrgeim rahvusvaheline organ. Ühe-, kahe-, kolmerattaliste liiklusvahendite probleeme lahendab FIM – Rahvusvaheline Motoliit. Kardispordi juhtimiseks edastab FIA oma õigused iga-aastaselt vastavale organisatsioonile, kelle ülesandeks on korraldada rahvusvaheline kardisport ranges vastavuses FIA Spordikoodeksile ja normdokumentidele.

2. Autospordivõistluste rahvusvahelised võistlusmäärused.

Oma õigustele tuginedes on FIA kinnitanud käesoleva Rahvusvahelise Spordikoodeksi.

3. Autospordi rahvuslik juhtimine. Iga rahvuslik klubi või föderatsioon, kes kuulub FIA-sse, peab tunnistama käesolevaid võistlusmäärusi ja piiritlema nendega oma tegevust. Selle tagamiseks tunnustab FIA igas riigis ainult üht rahvuslikku klubi või föderatsiooni (edaspidi **ASN**), kes jõustab selles riigis käesolevad määrused ja kontrollib autospordi tegevust oma riigi territooriumil.

4. Riigi territooriumi osad. Kui mõni riigi territooriumid on otseselt esindatud FIA-s, jõustab sellel territooriumil rahvusvahelisi võistlusmäärusi ja kontrollib autospordi tegevust selle territooriumi ASN.

5. Õiguste delegerimine. Iga ASN omab õigust delegerida kõik või osa oma õigusi, mis on antud käesolevate võistlusmäärustega, ühele või mitmele organisatsioonile oma riigis, kuid ainult peale FIA-lt saadud heakskiitvat otsust.

6. Õiguste delegerimise tühistamine.

ASN võib tühistada oma õiguste delegerimise, kui ta teatab sellest FIA-le.

7. Rahvuslikud võistlusmäärused.

Iga ASN võib koostada oma rahvuslikud võistlusmäärused, kui ta sellest teatab FIA-le.

II NIMETUSED JA MÕISTED

8. Käesolevates võistlusmäärustes ja tema lisades, juhendites, rahvuslikes määrustikes jm kasutatakse allpooltoodud lühendeid ja mõisteid.

9. FIA – Rahvusvaheline Autoliit (Fédération Internationale de l'Automobile).

10. ASN – riigi volitatud autospordiorganisatsioon (Eestis EAL) – Autorite Sportive Nationale.

11. CS – riigi ASN-sisene võistluskomisjon, alakomitee (Commission Sportive d'une ASN).

12. tühistatud.

13. Autode tüübid. Maakulgur, auto, spetsiaaltranspordivahend, õhkpadjal transpordivahend.

Maakulgur: transpordivahend, mis liigub omal jõul, olles pidevas kontaktis maaga kas vahetult või õhkpadja kaudu ja mille edasiliikumist ja juhtimist kontrollitakse vahetult pardal asuva juhi poolt.

Auto: maakulgur, mis liigub omal jõul, veereb vähemalt neljal rattal, mis ei asu ühes reas ja on pidevas kontaktis maapinnaga ja millest kaks on juhitavaid ja vähemalt kaks vedavad.

Spetsiaaltranspordivahend: transpordivahend, millel on vähemalt neli ratast, kuid mis liigub edasi teisel viisil, kui rataste abil.

Õhkpadjal transpordivahend: transpordivahend, mille edasiliikumine ja suunamuutused teostatakse suruõhu abil.

14. Mootori silindrimaht. Maht, mis saavutatakse silindri(te)s kolvi üles- ja allaliikumisel. Maht väljendatakse kuupsentimeetrites ja suuruse pii väärtus on 3,1416.

15. Autode klassifikatsioon. Autode jagamine rühmadesse mootori, töömahu või mingi muu näitaja põhjal (vt. lisad B ja J).

16. Võistlus.

a) Võistlus on sündmus, milles osaleb kasvõi üksainus auto ja mis omab vahetut konkureerivat iseloomu või millele antakse konkureerivat iseloomu tulemuste avaldamisega.

Võistluste tüübid on rahvusvaheline, rahvuslik, piiratud, suletud võistlus. Kõik rahvuslikud ja rahvusvahelised meistrivõistluste sarjad loetakse samuti võistlusteks.

b) Võistlus on üksik sündmus oma tulemustega. Temas võivad sisalduda eelsõidud ja finaali, vabatreening ja klassifikatsioonisõidud või olla jagatud ka kuidagi teistmoodi, kuid ta peab lõpema koos kogu sündmuse lõpuga. **Võistlus algab** ajahetkega, mis on ette nähtud ajakava järgi dokumentide kontrolli alguseks ja/või eeltehnilise ülevaatusena ja milles sisaldub treening ja võistlus ise. **Võistlus lõpeb** protestide, apellatsioonide ja ärakuulamiste tähtaja lõppedes või võistlusjärgse tehnilise kontrolli lõpuga, sõltuvalt sellest, kumb

neist lõpeb hiljem.

Ühtki võistlust, mis on osa või mis tahab olla osa sellisest rahvusvahelisest meistri-, karika- või auhinnavõistluste sarjast, mida FIA pole tunnustanud, ei saa FIA rahvusvahelisse kalendrisse lülitada.

Igal võistlusel, rahvuslikul või rahvusvahelisel, millest on lubatud osa võtta autodel, mis vastavad FIA gruppidele, kategooriatele või vormelitele ja mis on määratud käesolevate võistlusmäärustega ja selle lisadega, peavad kõik osalevad autod täielikult vastama FIA tehnilistele eeskirjadele (v.a. juhtum, kui ASN-le on FIA poolt antud spetsiaalne kirjalik luba).

b) 1. Ringrajasõit: võistlus, mis peetakse suletud ringrajal ja milles osaleb kaks või enam autot, mis sõidavad samal ajal ja kus kiirus või distantsi läbimiseks ettenähtud aeg on määrav võitja selgitamisel.

b) 2. Kiirendussõit: kiirendusvõistlus täpselt väljamöödetud sirgel kahe paigalstardist liikuma hakkava auto vahel ja milles esimesena finišijoone ületanud auto (ilma karistusteta) saavutab parema tulemuse.

b) 3. Mäkketõus: eraldistardiga võistlus kindlal distantsil, finiš asetseb kõrgemal stardist. Tulemus on raja läbimise aeg.

17. Rahvusvaheline võistlus. Võistlus, mis vastab Spordikoodeksi ja selle lisadega määratud ohutusstandarditele. Rahvusvahelise staatuse taotlemiseks peab võistlus vastama kõigile allpool loetletud tingimustele:

- rahvusvahelise ringrajavõistluse korraldamiseks peab kasutatav ringrada omama FIA poolt väljastatud vastava kategooria homologatsioonilitsentsi.
- rahvusvahelistele rallidele kehtivad kõik artiklis 21 loetletud tingimused.
- osalevad registreerijad ja sõitjad peavad omama FIA rahvusvahelisi litsentsi vastavalt artiklile 109.
- võistlus peab kuuluma rahvusvahelisse kalendrisse. Rahvusvahelisse kalendrisse registreerimine kuulub FIA pädevusse ja vastava taotluse esitab riik, kus võistlus toimub. Keeldumise korral esitab FIA vastavad põhjendused.

Ainult rahvusvahelised võistlused võivad olla osad FIA poolt vastavalt artiklile 24 lubatud rahvusvahelisi meistrivõistlusi (ka karika-, väljakutse- ja auhinnavõistlusi) või rahvusvahelisi seeriavõistlusi.

Kui rahvusvaheline võistlus on osa FIA nime kandvast rahvusvahelisest meistri-, karika-, väljakutse- auhinna- või seeriavõistlusest, siis kuulub see FIA järelevalve alla ilma õiguse ta delegeerida antud järelevalvet ASN-ile.

Kõigi ülejäänud rahvusvaheliste võistluste puhul

kuulub vastutus antud Spordikoodeksi reeglite järgimise eest ASN-ile.

Võistleja-, registreerija- ega muu litsentsi omanik ei või osaleda rahvusvahelisel võistlusel või rahvusvahelises sarjas, mis ei ole FIA kalendris või mida ei korralda FIA ise või FIA liige.

18. Rahvuslik võistlus. Võistlus on rahvuslik, kui ta ei täida ühte või mitut artiklis 17 esitatud tingimust. Järelevalvet rahvusliku võistluse üle teostab vastavalt käesoleva spordikoodeksi artiklites 3 ja 53 esitatud tingimustele ASN. Rahvuslikul võistlusel võivad osaleda vaid antud riigi ASNi poolt väljastatud registreerija- ja sõitjalitsentsi omanikud. Rahvuslik võistlus ei tohi olla osa rahvusvahelistest meistri- või seeriavõistlustest. Selle tulemusi ei tohi liita kokku mitmete rahvusvaheliste võistlustega.

Rahvuslikul võistlusel võivad osaleda teise riigi ASNi väljastatud litsentside omanikud ainult oma ASNi loal. Kui võistlus on osa rahvuslikest meistri- või seeriavõistlustest, siis teise riigi ASNi väljastatud litsentside omanikud ei ole õigustatud seeriavõistluse punktidele.

Kui riigis eksisteerib rahvuslik võistlus kalender, peab rahvuslik võistlus olema sinna lülitatud. Euroopa Liidu riikides peetavatel rahvuslikel võistlustel on erandkorras lubatud osavõtt teiste EL riikide sportlastel ja FIA otsusel EL-ga sarnast staatust omavate riikide elukutselistel sportlastel või registreerijatel. Selleks peavad elukutselised registreerijad või sõitjad esitama sobiva ja ASN-i poolt aksepteeritud finantsasutuse tõendi, et teenivad raha autopordis võistlemisega, või suutma teistiti tõestama FIA-le oma elukutselisust.

Lisaks peab võistlust korraldava riigi ASN, kes lubab oma võistlusel osaleda teise ASNi poolt väljastatud litsentsiomanikel, järgima kohustust esitamaks FIA-le, registreerijatele ja sõitjatele järgmist informatsiooni kõigil võistlust puudutaval dokumendil (kaasa arvatud registreerimisvormil):

- üheselt mõistetav informatsioon, kas FIA või antud ASNi poolt väljastatud ringraja homologatsioon vastab osalevate võistlusautode kategooriatele.
- kas osalevate võistlusautode kategooriad vastavad antud ringraja homologatsioonile.
- millise kategooria (Grade) litsents antud võistlusel osalemiseks on sõitjatel nõutud.

19. Piiratud võistlus. Nimetus "piiratud" tähendab võistlust, milles osalevad võistlejad ja registreerijad peavad täitma täiendavaid tingimusi lisaks p. 17 ja 18 esitatule (siia alla lähevad kutsetega võistlused). FIA võib neid lülitada rahvusvahelisse kalendrisse.

Teatud eritingimustel võib FIA anda loa piiratud rahvusvahelisele võistlusele, mis oma spetsiifika tõttu ei vasta Lisale O. Võistluse võib registreerida ASNi taotlusel rahvusvahelisse kalendrisse.

20. Kinnine võistlus eeldab ainult ühe ASN-i klubi võistlejate ja registreerijate osavõttu. Võistluse korraldamiseks tuleb taotleda ASN luba. Erandjuhul võib ASN lubada mitme organisatsiooni või klubi ühisvõistlust.

21. Rallid ja maastikurallid.

a) Sportlik ralli (esimese kategooria ralli) on maanteevõistlus, kus kasutatakse etteantud kiirusi ja mis või mille osa sõidetakse liiklusele avatud teedel. Rallivõistlus koosneb ühest või mitmest etteantud marsruudist, mis lõppevad kokkulepitud punktis. Rajal võib olla üks või mitu lisakatset, mis on normaalsele liiklusele suletud. Neil lisakatseil määratakse üldine paremusjärjestus. Teelõik, mis ei ole lisakatse, on ülesõit. Suurim kiirus ülesõidul ei või kunagi mõjutada võistlustulemust.

Sportlikud rallid on FIA kalendris regulaarsussõitude osas. Sportlikel rallidel võivad osaleda ka FIA Grand Prix ja Sports Car prioriteediga sõitjad. Juhul, kui üle 10% kogu rallivõistluse distantsist kujutab endast lisakatseid suletud ringrajal, on nende osalemiseks vajalik võistlus registreerida ka FIA kiirusvõistluste kalendrisse.

Juhul, kui üle 20% kogu rallidistantsist on lisakatset suletud ringradadel, ei vaadelda sellist võistlust enam rallina ja lülitatakse ainult kiirusvõistluste kalendrisse.

1 kategooria rahvusvahelistel rallidel lubatud autod: lubatud maksimaalne võimsus on umbes 300 HJ. Selle nõude täitmist kontrollib FIA kogu aeg ja kõigi tema käsutuses olevate vahenditega. Ainult järgmised autod võivad osaleda rahvusvahelistel rallidel:

- Turismautod (Rühm A)

- Seeriaautod (Rühm N)

Rahvusvahelistele rallidele lubatakse ka A ja N rühma autosid järgneva nelja aasta jooksul alates nende homologatsioonija lõppemisest, va. MM-etappidele. Nimetatud autod osalevad ja saavad tulemuse üldistel alustel. Vananenud homologeeringuga autodel osalejad peavad esitama ülevaatusel täiskomplekti homologatsioonivormist ning autod peavad sellele igati vastama. Kehtivad piirangud turbodele ja miinimumkaalule. Vananenud homologeeringuga autodel osalejad peavad esitama ülevaatusel FIA homologatsiooni. Autod peavad vastama Lisa J määrangutele, mis kehtisid homologatsiooni lõppemise hetkel.

b) Turismikogunemine (teise kategooria ralli): Võistlus, mille ainuke eesmärk on võistlejate kogumine eelnevalt teadaolevasse punkti. Et

eristada seda tüüpi rallisid, peavad nad kohustuslikult kandma võistluse nimetuses sõnu "Touring Assembly". Rada võib olla kohustuslik, kuid ainult lihtsate läbimiskontrollipunktidega ja ilma etteantud keskmiste kiirusteta. Üks või mitu lisakatset (v.a. kiiruskatsed) võivad olla lülitatud programmi, kuid ainult kogunemispunktis. Ei ole lubatud rahalised auhinnad. 2 kategooria ralli korraldamiseks ei ole vaja teda rahvusvahelisse kalendrisse lülitada, kuid olema peab korraldava maa ASN luba. Juhul, kui sellise ralli rada läbib ainult ühe ASN territooriumi, pole võistlejail vaja litsentsi. Vastasel korral peab ralli vastama Art. 81-le ja osavõtjad peavad omama vastavaid litsentse (Art. 108-117).

c) Maastikurallid ja Baja-tüüpi maastikurallid: Kogunemisetappide pikkus ei või olla üle 500 km ja kogu ralli pikkus peab olema vähemalt 800 km. Rada võib läbida erinevate ASN-de territooriume nende loal. Osaleda võivad ainult FIA tehniliste tingimuste grupile T vastavad autod. Baja-tüüpi maastikuralli erinevus on see, et tema maksimumpikkus ühepäevase ralli korral on 800 km ja kahepäevase ralli korral on 1200 km.

d) Pikamaa maastikurallirallid:

Peavad olema lülitatud FIA kalendrisse. Igal aastal võib korraldada ainult ühe maratonralli igal kontinendil (FIA eriloal ka rohkem). Ralli pikkus peab olema vähemalt 1000 km ja etappide pikkus on vaba. Üldkestus ei või olla üle 31 päeva (koos tehnilise ülevaatusel ja proloogiga). Osaleda võib ainult rühma T autodel.

22.

a) Võistlus

Võistlejate, registreerijate ja ametnike kogunemine üheks või mitmeks võistlussõiduks või rekordkatseks.

b) Paraad on autoderühma esitlemine mõõdukal liikumiskiiirusel, kusjuures:

- paraadi ees ja taga liiguvad kohtunike autod;
- kohtunikeautode roolis on kogenud sõitjad, kes on võistluse juhi alluvuses;
- rangelt on keelatud möödasõidud;
- ajavõtt on keelatud;
- autodel ei tohi olla võistlusnumbreid, v.a. ajalooliste sündmustega seotuid. Kasutada võib teisi sümbboleid, tähti jmt, need tuleb peale paraadi lõppu eemaldada;
- paraadi kirjeldus peab olema juhendis ja osalevad autod nimetatud programmis.

c) Esitlussõit on antud automodelle sõiduomaduste demonstratsioon, kusjuures:

- enam kui 5 auto esitlussõit peab olema ohutusauto kontrolli all, ohutusauto kogenud juht allub võistluse juhile:

- raja kohtunikepostides töötavad kohtunikud;
  - korraldaja peab tagama võistlejate ohutuse;
  - sõitjad peavad kandma ohutusvarustust (soovitatavalt FIA-kohast);
  - autod peavad läbima ülevaatusel ohutuse eesmärgil;
  - tuleb koostada ametlik osavõtjate loetelu peale tehnoulevaatusel;
  - reisijaid ei tohi olla, välja arvatud juhul, kui autod on ehitatud nii, et reisijatel on tagatus ohutus sarnaselt sõitjaga ja nad kasutavad samasugust ohutusvarustust;
  - möödasõidud rangelt keelatud, v.a. KP-dest sinise lipu näitamisel;
  - ajavõtt on keelatud;
  - esitlussõit tuleb kirjeldada juhendis, osavõtjad esitleda programmis;
  - võistlusnumbreid ei kasutata, v.a. ajaloolisi võistlusnumbreid. Võib kasutada teisi autode eraldusmärke, mis eemaldatakse pärast esitlust.
- Paraade ja esitlussõite ei tohi korraldada ilma ASN loata.

23. Katse. Selline võistlus, kus osavõtja võib ise valida katse sooritushetke Juhendiga antud aja piirides.

24. Meistrivõistlus. Karikavõistlus. Auhinna-võistlus. Väljakutsevõistlus. Seeriad.

Rahvusvahelised meistrivõistlused, karikavõistlused, auhinnavõistlused ja väljakutsevõistlused on FIA omand.

a) Meistrivõistlused

Meistrivõistlused võivad olla nii üksikute võistluse seeriad kui ka üksik võistlus. Ainult artikli 17 kohased rahvusvahelised võistlused võivad kuuluda rahvusvahelistesse meistrivõistlustesse ja neid tunnustab ainult FIA. Rahvuslikke meistrivõistlusi tunnustab ainult korraldava maa ASN.

Rahvuslikke meistrivõistlusi võib korraldada ainult ASN või tema kirjalikul nõusolekul ka mõni teine organ. Maksimaalselt ühe rahvusliku meistrivõistluse etapi võib korraldada väljapool oma territooriumi järgmistel tingimustel:

- ta korraldatakse ühist piiri (merepiiri puhul eeldusel, et omatakse loomulikkü geograafilist ühtekuuluvust) omavas naaberriigis;
- Juhendil ja tehnilistel tingimustel on FIA heakskiit;
- et võistlusrajal on FIA homologatsiooni ja heakskiitu ning FIA ohutus- ja meditsiinilised abitingimused on täidetud.

Rahvusvahelise meistrivõistluse võib FIA kirjalikul loal korraldada ka mõni muu organ. Sellisel juhul omab meistrivõistluse korraldaja täpselt samasuguseid õigusi, kui üksiku võistluse korraldaja.

b) Karikavõistlus. Auhinnavõistlus. Väljakutse-

võistlus. Seeria.

Kõik need võistlused võivad olla nii üksikute võistluse seeria (samade Juhenditega) kui ka üksik võistlus. Ühtki rahvusvahelist seeriat võib korraldada ainult FIA kirjalikul loal järgmistel tingimustel:

- FIA kiidab heaks Juhendid, tehnilised tingimused ja ohustustingimused;
- FIA kiidab heaks kalendri, kasutatavad ringrajad;
- korraldajal on nõusolek nende riikide ASN-ilt, kus osavõistlused toimuvad;
- korraldajal on kinnitus, et ringradade homologatsioon vastab osalevate võistlusautode kategooriatele ning täidetakse FIA ohutus- ja arstliku abi tingimusi;
- korraldajal on kinnitus, et seeria nimetus on kooskõlas geograafiliste, sportlike ja tehniliste tingimustega.

Lisaks võib FIA oma äranägemisel anda loa kinnisele (klubisisesele) rahvuslikule seeriavõistlusele pidada rohkem kui ühe võistluse väljaspool antud ASNi territooriumi.

c) meistri-, karika-, auhinna-, väljakutse- ja seeriavõistlused, mis kannavad FIA nime, võivad olla organiseeritud ainult FIA või FIA kirjaliku loa alusel mõne teise organisatsiooni poolt, ja sisaldada nimes sõna „Maailm“ (või sarnase tähendusega sõna või tuletatud sõnast „Maailm“ ükskõik, mis keeles), kui sarja üldjuhend vastab punkti d) tingimustele, ja selles osaleb hooaja jooksul keskmiselt vähemalt neli erinevat autotootjat.

d) teised karika-, auhinna-, väljakutse- ja seeriavõistlused ei tohi kanda nimes sõna „Maailm“ (või sarnase tähendusega sõna või tuletatud sõnast „Maailm“ ükskõik, mis keeles) ilma FIA kirjaliku loata. FIA annab sarjale loa, kui on täidetud allpool loetletud tingimused ja peab seda spordi huvides vajalikuks. Kui allpool loetletud tingimusi ei täideta, võib FIA loa tühistada.

i) karika-, auhinna-, väljakutse- ja seeriavõistluste kalendrisse peavad kuuluma etapid vähemalt kolmel erineval kontinendil sama hooaja jooksul.

ii) kui karika-, auhinna-, väljakutse- ja seeriavõistlused sisaldavad endas vaid üht võistlust, peavad sellele kvalifitseerumiseks vajalikud võistlused toimuma vähemalt kolmel erineval kontinendil ja olema registreeritud rahvusvahelisesse kalendrisse.

iii) korraldaja peab olema teadlik ja nõustuma tingimusega, et lisaks Spordikoodeksis või mujal esitatud õigustele on FIA-l õigus kontrollida Spordikoodeksi ja teiste võistlusega seotud reeglite täitmist igal karika-, auhinna-, väljakutse- ja seeriavõistluse etapil, mis sisaldab oma nimes sõna „Maailm“. Korraldaja peab tagama FIA-le täieliku juurdepääsu nii ringrajale kui ka võistlusega se-

tud dokumentatsioonile.

iv) iga karika-, auhinna-, väljakutse- ja seeria-võistluse žürii esimees peab olema valitud FIA asjaomases isikute nimekirjast, ja tema ülesannete hulka kuulub Spordikoodeksi ja teiste võistlusega seotud reeglite rikkumisest ettekandmine FIA-le, rikkumisega seotud ASN-ile ja ASN-ile, kelle territooriumil võistlus toimus.

FIA võib anda eriloa sarjale, mille nimes sisalduv sõna „Maailm“ on pikaajaliste traditsioonidega.

25. Võistluse korralduskomitee on organ, mis koosneb vähemalt kolmest korraldaja (vt. p 55) poolt volitatud isikust, kes on heaks kiidetud korraldajamaa ASN poolt (vt. p. 3, 4, 5) ja kellel on vajalikud õigused ja võimalused võistluse korraldamiseks ja võistlusjuhendi jõustamiseks (vt. p. 27).

26. Võistluse korraldusluba on dokument, mis lubab korraldada spordivõistluse. Antakse välja korraldajamaa ASN poolt (vt. p 3, 4, 5).

27. Võistlusjuhend-kutse on kohustuslik ametlik dokument, mis antakse välja korraldajate (vt. p. 55) poolt ja milles kajastatakse võistluse detaile.

28. Võistluse programm on kohustuslik ametlik dokument, mis koostatakse korralduskomitee (vt. p. 25) poolt ja mis annab kogu informatsiooni võistlusest publikule.

29. Võistlusrada on teekond, mida võistleja peab järgima võistlusel.

30. Ringrada. Spetsiaalselt autovõidusõiduks ettenähtud ringrada (koos rajatistega), mis algab ja lõpeb samas kohas. Ringrada võib olla ajutine, poolajutine või püsiehitis, sõltuvalt rajatiste tüübist ning kasutusvõimalusest.

30.bis Kinnised alad. Võistlusele juurdepääsuks peab isikul olema asjaomane luba või pass. Kinnised alad võivad olla:- võistlusrada, ringrada;

- boksi alad;
  - kinnine park;
  - hooldusalad ja – tsoonid;
  - ootealad;
  - ringrajal boksid;
  - pealtvaatajate alad;
  - kontrollalad;
  - ajakirjanikele reserveeritud alad;
  - tankimisalad.
- Nimekiri pole lõplik.

31. Speedway. on püsirada, millel kuni 4 samale poole pööravat kurvi.

32. Inglise miil ja kilomeeter. Kõikidel juhtudel ja kõikidel võistlustel 1 miil = 1,609344 km ja 1 km = 0,62137 miili.

33. Rekordiks nimetatakse parimat tulemust, mis on saadud võistlusjuhendi kohaselt (vt. lisa D).

34. Kohalik rekord. Rekord, mis on saavutatud (ASN-i heakskiiduga) püsival või ajutisel rajal võistleja poolt, vaatamata tema kodakondsusele.

35. Rahvusrekord on ASN-i heaks kiidetud oma maa võistleja poolt omal maal saavutatud rekord.

36. Rahvusvaheline rekord on FIA poolt teatud klassi parima tulemusena heaks kiidetud tulemus.

37. Maailmarekord on FIA poolt klassile vaatamata heaks kiidetud tulemus.

38. Rekordiomanik. Kui rekord rajal on püstitatud individuaalkatsel, loetakse rekordiomanikuks isik, kes tegi avalduse rekordi püstitamiseks ja kellele vastav luba anti. Kui rekord püstitati mingi võistluse käigus, on rekordi omanik registreerija, kelle nimele tehti registreerimine võistluseks rekordi püstitanud autole.

39. Start on moment, mil antakse stardikäsklus ühele või mitmele võistlejale (vt. p 89, 96).

40. Kontrolljoon on joon, mille ületamisel autole võetakse aeg.

41. Stardijoon on esimene kontrolljoon, ajavõtuga või ilma (vt. p 90).

42. Finišijoon, *parc fermé*.

a) Finišijoon on viimane kontrolljoon, ajavõtuga või ilma.

b) *Parc fermé* (kinnine park) on koht, kuhu võistleja peab tooma oma auto(d) vastavalt võistlusjuhendile. *Parc fermé*-sse võivad siseneda ainult võistluse ametiisikud. Ühtki operatsiooni, kontrolli, remonti või auto häälestamist ei ole lubatud teostada ilma kohtunike loata. *Parc fermé* on kohustuslik nendele võistlustele, kellele on ette nähtud tehniline ülevaatus. Võistlusjuhendiga peab *Parc fermé* paik olema täpsustatud. Kui võistlusel on stardi/finiši joon, peab *Parc fermé* asuma selle lähedal. Kiiruskatse finišis peale finišijooni ja kuni *Parc fermé* sissepääsuni kehtib *Parc fermé* režiim. *Parc fermé* peab olema küllaldaste mõõtmetega ja hästi suletud kõrvalisetele isikutele. Vaatlemine *Parc fermé*s on lubatud kohtunikele. Ainult neil on õigus anda võistlejatele korraldusi ja tegutseda pargi territooriumil. Ralli kontrollpunktide tähistatud ala loetakse *Parc fermé*ks. Mingit remonti või abistamist ei või seal lubada.

43. Etteanne on meetod, mis on määratud võistlusjuhendiga selleks, et niipalju kui võimalik võrdsustada võistlejate võimalusi.

44. Registreerija (entrant, competitor) on

füüsiline või juriidiline isik, kes on aktsepteeritud võistlusest osavõtuks ja kellel on oma riigi ASN poolt välja antud registreerijalitsents (vt. 108, 110).

44.bis Rahvusvahelisel võistlusel osaleja on isik, kellel on õigus pääseda kinnistele aladele (vt. p 30.bis)

45. Võistleja (conductor, driver) on võistlusest osa võttev autojuht, kellel on oma riigi ASN-i välja antud sõitjalitsents (vt. p 108, 110).

46. Reisisja on lisaks juhile (juhtidele) autos viibiv isik, kelle kaal koos isikliku varustusega on vähemalt 60 kg.

47. litsents.

a) On registreerimistunnistus, mis on antud võistlusel osaleda soovivale füüsilisele või juriidilisele isikule (sõitja, registreerija, meeskond, tootja, kohtunik, korraldaja, rada jne.). Litsentsi omanik peab tundma ja täitma käesolevat spordikoodeksi ja rahvuslikke võistlusmäärusi.

Ilma litsentsita on võistlustele registreerimine ja nendel osalemine, samuti rekordikate ja selle registreerimine keelatud.

Võistleja ASN-iks loetakse tema rahvuse ASN-i. Elukutselise võistleja või p 18 kirjeldatud võistleja ASN võib olla ka selle EL riigi ASN, kus litsentsiomanik elab.

FIA rahvusvaheline litsents väljastatakse ASN poolt ja on kehtiv RV võistlustel tingimusel, et võistluse gradatsioon vastab litsentsi gradatsioonile ja võistlus on registreeritud FIA rahvusvahelises kalendris.

FIA litsents tuleb iga aasta 1. jaanuarist vahetada uue vastu. Litsentsi annab iga maa kodanikele selle maa ASN tasuta või maksu eest, pidades ühtlasi nende üle arvestust. Litsentsi võib väljastada ka pseudonüümile, kuid mitte keegi ei või kasutada kaht pseudonüümi. ASN võib anda litsentsi välismaalasele, kelle maa ei ole veel FIA liige. Selliste litsentside kohta peab FIA sekretariaat arvestust.

Rahvusvahelise *Super Licence* väljastab FIA neile sõitjatele, kel on rahvuslik litsents ja kes avaldavad selleks soovi. *Super Licence* on kohustuslik FIA Rahvusvaheliste Meistrivõistlustel vastavalt nende Juhenditele. Selleks tuleb taotlejail täita ja allkirjastada vastav avaldusvorm, mida uuendatakse igal aastal. FIA-l on õigus keelduda Superlitsentsi andmisest ilma õigustuseta. *Super Licence* on FIA omandus ja ta väljastatakse sõitjatele enne igat võistlust. *Super Licence* tühistamine või võistluskeeld karistusena lülitab tema omaniku ühtlasi välja FIA Meistrivõistlustelt kas ajutiselt või alaliselt.

b) Vastavalt Art. 18 defineeritud elukutselistele registreerijatele või võistlejatele väljastatud rahvuslike litsentsidega tohib osaleda EL riikide või FIA otsusega sarnast staatust omavate riikide rahvuslikel võistlustel. Need litsentsid kannavad EL lippu. Nimetatud elukutselistel pole vaja FIA erilubasid EL-sisestel võistlustel osalemiseks. Litsentse võivad väljastada kõigi EL maade ASN-d isikutele, kes tõestavad oma pidevat paiknemist antud ASN-le alluval territooriumil või kes on antud ASN-ga samastatav kodakondsuse kaudu. Iga sellise ASN kohustus on tagada litsentsiga seotud kindlustuslepingute kehtivus. Eelpool nimetatud elukutselised vastutavad selle riigi ASN ees, kus võistlus toimub, ning litsentsi väljaandnud ASN ees. EL litsentsi tühistamisotsus avaldatakse FIA büllետäänis. Eeltoodu kehtib EL ja nendega võrdustatud riikide rahvuslikel võistlustel.

47.bis FIA maailmameistrivõistlustel osalivate võistlejate meeskondade load. (vt. originaalteksti www.fia.com)

48. Litsentside registreerimine ASN-s. ASN koostab nimekirja nende isikute kohta, kellele ASN on väljastanud kas võistleja- või registreerijalitsentsi.

49. Litsentsi number on number, mille ASN annab igal aastal võistleja- või registreerijalitsentsi omanikele.

50. Võistluselt emaldamine keelab isikul edasise osavõtu võistlusest (või üksikutest võistlustest suurema spordisündmuse raames).

51. Võistluskeeld (litsentsi tühistamine) on osavõtukeeld teatud ajaks ASN haldusterritooriumil ja teistel territooriumitel, mis tunnistavad FIA-t (vt. 170 ja 182), peetavatest võistlustest.

52. Diskvalifitseerimine on lõplik osavõtu keeld kõikidest võistlustest (va. juhtumid p. 170 ja 182).

III VÕISTLUSTE KORRALDAMISE ÜLDTINGIMUSED

53. Käesolevate võistlusmääruste mõjuala. Kõik võistlused ja katsed rahvuslike, rahvusvaheliste ja maailmarekordite püstitamiseks FIA-s esindatud riikides peavad juhinduma käesolevast Spordikoodeksist. Suletud võistlused ja kohalikud rekordikatsed peetakse vastavalt rahvuslikele võistlusmäärustele. Kui riigis pole kehtestatud rahvuslikke võistlusmäärusi, tuleb seal kasutada käesolevat Spordikoodeksit.

54. FIA-s esindamata maades peetavad võistlused. On keelatud pidada võistlusi ilma FIA eriloata.

55. Võistluste läbiviimise õigus. Igas riigis võib

võistlusi korraldada:

- a) ASN (vt. p 3, 4, 5);
- b) muud organisatsioonid, kui neil on ASN luba (vt. 61).

56. Ametlikud dokumendid. Autospordivõistluse ametlikud dokumendid tuleb koostada sellise arvestusega, et nende hulgas alati oleks **võistlusjuhend** (p. 27) ja **programm** (p. 28). Kui võistluse ametlikes dokumentides sisaldub mõni tingimus, mis on vastuolus Spordikoodeksiga, siis on see tingimus kehtetu.

57. Märkused ametlikel dokumentidel. Kõik võistlusjuhendid, programmid ja registreerimisvormid peavad silmatorkaval kohal kandma teksti: võistlused peetakse vastavuses FIA Spordikoodeksiga ja riigi võistlusmäärustega. Kui riigis puuduvad oma võistlusmäärused, ei ole viimane tekstiosa vajalik.

58. Võistlusmääruste ja -juhenditega tutvumine ja neile allumine. Võistlusi korraldavad ja neis osalevad isikud on kohustatud:

- 1) tutvuma FIA statuutidega, Spordikoodeksiga ja rahvuslike võistlusmäärustega, juhenditega
- 2) tingimusteta alluma neile dokumentidele ja ASN ettekirjutistele

Nende tingimuste mittetäitmisel isikutel või isikute rühmal, kes korraldavad võistlusi või võtavad nendest osa, **litsentsid tühistatakse**. Valmistajatehas aga kaotab õiguse osa võtta FIA meistrivõistlustest kas ajutiselt või alaliselt.

Kui tuvastatakse võistlusauto mittevastavus tehnilistele tingimustele, ei saa karistust leevendada väitega, et rikkumine ei toonud kaasa sportlikke eelseiseid.

59. Määrustevastane võistlus. Võistlus, mida kavatakse korraldada vastuolus Spordikoodeksiga või rahvuslike Võistlusmäärustega, tuleb ASN poolt **ära keelata**. Kui taoline võistlus on lülitatud juba korraldusloa saanud ürituse osaks, siis kaotab ürituse korraldusloa kehtivuse. **Art. 58 esitatu kehtib kõikide litsentsiomanike kohta, kes taolisest võistlusest osa võtsid.**

60. Võistluse edasilükkamine või ärajätmine. Võistlust ei või edasi lükata ega ära jätta v.a. kui selline võimalus on antud Juhendiga või kui žürii otsusega lükatakse võistlus edasi "*force majeure*," või ohutuspõhjustel. Võistluse ärajätmisel või rohkem kui 24-ks tunniks edasilükkamisel tuleb osavõtutaks tagastada.

IV VÕISTLUSE KORRALDAMINE

61. Korraldusloa. FIA liikmesriigi territooriumil võistluse korraldamiseks on vaja hankida ASN

luba.(p 26).

62. Võistluse korraldusloa taotlus tuleb esitada ASN-le hiljemalt üks kuu enne võistluspäeva, näidates ära **1) Korralduskomitee liikmed ja kvalifikatsioon**, komitee aadress (vt. 25), **2) Juhendi projekt** (vt. 27, 65).

Taotlusega koos tuleb tasuda võistluse **registreerimismaksu** lünasumma, mis tagastatakse, kui korraldusloa taotlust ei rahldata.

63. Korraldusloa vormistamine. ASN võib vajaduse korral väljastada spetsiaalseid korralduslube (art. 61), litsentsi võib asendada Juhendi kooskõlastuskiri (art. 27, 65).

64. Seaduste ja piirangute järgimine.

Võistlusi võib pidada nii avalikel teedel kui spetsiaalsetel radadel (või mõlemal korraga), kuid ASN ei saa väljastada korraldusluba (art. 61), kui korralduskomitee (art. 25) pole saanud vastavat kooskõlastust kohalikele võimudelt.

Märkus 1. Avalikel teedel peetaval võistlusel peab järgima riigi Liiklusseadust (LS). LS rikkumiste eest määrab karistuse žürii.

Märkus 2. Autodroomidel peetaval võistlusel tuleb järgida kõiki Spordikoodeksi reegleid, neid saab täpsustada Juhendiga. ASN võib autodroomile väljastada pikaajalise korraldusloa.

Juhendite avaldamisaeg: FIA MV etappide Juhendid peavad saabuma FIA Sekretariaati vähemalt 1 kuu enne registreerimisperioodi lõppu (rallidel 2 kuud).

65. Võistlusjuhendis sisalduv informatsioon.

Juhendis peab olema näidatud:

- a) korraldaja nimetus(vt. p 55);
- b) võistluse nimi, statuut ja määrus (vt. p 17-21);
- c) kinnitus, et võisteldakse FIA Spordikoodeksi ja ASN võistlusmääruste kohaselt;
- d) korralduskomitee koosseis ja aadress (vt. p 25);
- e) koht, aeg;
- f) võistluse täpne kirjeldus (raja pikkus ja suund, masinaklassid ja -kategoriad, lubatud mootorikütus, vajadusel võistlejate lubatud arv jne);
- g) osavõtutingimused (avalduse esitamise koht, registreerimise algus ja lõpp, osavõtutasu) (vt. p 70, 71);
- h) kindlustusteave;
- i) startide ajad ja iseloomud, etteanded jmt;
- j) meenutused Spordikoodeksi sätetest, eelkõige litsentside kohta (vt. p 44, 45 ja 108), signaallipud (lisa H), tulekaitse (vt p 128);
- k) teave ajavõtu korraldamisest ja kuidas selgitatakse tulemused;
- l) detailne loetelu iga võistlusosa auhindadest;
- m) meenutus protestimistingimustest (vt 172, 173, 174);

n) zürri liikmete ja võistluse juhi nimed.

66. Võistlusjuhendi muutmise. Juhendit ei saa muuta peale osavõtuavalduste vastuvõtmise perioodi algust, kui muudatused pole vastuväideteta kooskõlastatud kõigi juba registreerunud registreerijate poolt. Muudatusi võib teha ka zürri "force majeure" või ohutus põhjustel (vt, p 141).

67. Põhiline info, mis peab sisalduma programmis (kavas):

a) kinnitus selle kohta, et võistlused peetakse FIA Spordikodeksi ja ASN määruste järgi;

b) koht ja aeg;

c) ajakava;

d) registreerijate ja võistlejate nimed ja võistlusautode stardinumbrid (pseudonüümid jutumärkides);

e) etteanne;

f) detailne auhindade loetelu;

g) zürri liikmete ja võistluse juhi nimed.

68. Eelregistreerimine on võistleja ja korraldaja vaheline leping (vt. p 25), mis on mõlemapoolselt alla kirjutatud. Eelregistreerimiseks võib lugeda ka võistlusi puudutava kirjavahetuse. Kui võistleja on teinud eelregistreerimise, on ta kohustatud osalema (v.a. "force majeure").

Samal ajal kohustab eelregistreerimine korraldajat täitma oma lubadusi, seda juhul, kui võistleja on täitnud võistlusmäärsi.

69. Vaieldav eelregistreerimine. Korraldaja ja võistleja vahelise tüli, mis puudutab eelregistreerimist, lahendab ASN (vt. p 25). Kui tüli ei lahendata enne võistluspäeva ja võistleja ei stardi, tuleb talle määrata rahvusvaheline võistluskeeld seniks, kuni probleem lahendatakse. Võistluskeeldu võib asendada lunaraha tasumine registreerija poolt, summa suuruse määrab ASN. Lunaraha tasumine ei anna registreerijale/sõitjale õigust osaleda teisel võistlusel (vt p 124).

70. Eelregistreerimise vastuvõtmine. Alles peale võistlusloa saamist võib korralduskomitee välja saata võistlusjuhendi ja võtta vastu eelregistreerimisi. Lõplik registreerimine tuleb teha selleks ette nähtud vormile. Sellel vormil tuleb ära näidata registreerija ja (vajadusel) ka sõitjate nimed, aadressid ja litsentside numbrid. Võistlusjuhendiga võib lubada sõitjate nimede teatamist ka hiljem. Selline eelregistreerimine, millega ei kaasne võistlusjuhendis ettenähtud osavõtumaksu tasumist, ei ole kehtiv.

Registreerijad ja sõitjad, kes soovivad osa võtta teistes riikides peetavatest võistlustest, tohivad eelregistreeruda ASN-i loal. ASN annab osavõtuloa vormis, mida ta peab sobivaks - pitsatijäljendiga osavõtuavaldusel, kirjaliku eriloaga antud ürituse

jaoks või üldise osavõtuloana (ühe või mitme riigi jaoks, teatud perioodiks või kogu litsentsi kehtivuse ajaks).

Kui korraldab ASN võtab osalema registreerija või sõitja, kel pole oma maa ASN luba, rikub korraldajamaa Spordikodeksilt. Kui FIA saab sellest teada, määratakse süüdiolemale ASN-le suvalise suurusega trahv.

ASN luba osavõtuks välisvõistlustest: Spordikodeks sätestab, et ASN võib anda loa osavõtuks vaid sellistest võistlustest, mis on registreeritud FIA rahvusvahelises kalendris.

71. Eelregistreerimise lõpp. Eelregistreerimise tähtjad esitatakse Juhendis (vt. p 65g). RV võistlusel lõpeb registreerimine vähemalt 7 päeva enne võistluspäeva, teistel võistlustel mitte hiljem kui 3 päeva enne võistlusi.

72. Eelregistreerimise telefaksiga või mõnel muul elektroonilisel teel on lubatud juhul, kui faks saadetakse enne eelregistreerimise tähtja lõppemist ja see dubleeritakse samaaegselt saadetud kirjaga, milles lisaks muudele andmetele on tõendid osavõtumaksu (kui see nimetatud võistlusel on) tasumise kohta. Faksi või mõne muu elektroonilise infokandja (e-mail vms) saatmise aeg on ümberlückamatuks tõendiks.

73. Mittekorrekne eelregistreerimine. Eelregistreerimine, mille käigus esitatakse vigased või valed andmed, tühistatakse. Esitajat karistatakse ja tema eelregistreerimismaksu ei tagastata.

74. Eelregistreerimise tühistamine. Juhul, kui korralduskomitee keeldub eelregistreerimist tunnistamast, tuleb sellest registreerijale teatada 8 päeva jooksul pärast registreerimisavalduse saabumist, kuid mitte hiljem, kui 5 päeva enne võistluspäeva. Keeldumist tuleb põhjendada. Rahvuslik määrustik võib sätestada keeldumise teatamise teised tähtjad.

75. Eelregistreerimine tingimisi. Juhendiga võib olla ette nähtud tingimisi eelregistreerimine (näiteks juhul, kui võistlejate arv on mingil põhjusel piiratud ja saabunud eelregistreerimised juba täidavad vabad kohad). Sellest, et eelregistreerimine loetakse sooritatud tingimisi, tuleb registreerijale teatada telegrammiga või kirja teel vähemalt ööpäeva jooksul peale eelregistreerimise lõppemist.. Tingimisi eelregistreerunud ei ole p 124 loetletud tingimuste subjektiks.

76. Eelregistreerimise avaldamine. Korralduskomitee ei tohi avaldada võistleja nime enne, kui eelregistreerimine on ettenähtud korras vastu võetud. Tingimisi registreerunud (vt p 75) tuleb eraldi ära märkida.

77. Osavõtjate arvu piiramine. Kui vastuvõetud eelregistreerimiste arv ületab Juhendis ette nähtud osavõtjate arvu, tuleb võistlejad aktsepteerida kas eelregistreerimise aja, loosi või mõne muu viisi kasutamiseiga vastavalt ASN otsusele.

78. Varuvõistleja. Punkt 77 alusel välja jäänud võistleja võib aktsepteerida varuvõistlejana, kui selline võimalus on Juhendis antud ja registreerija tähtaegselt sellega nõustub.

79. Auto registreerimine. Üht ja sama autot saab antud võistlusele registreerida vaid ühe korra. Erandkorras võib ASN omal territooriumil lubada kahte võistlejat registreeruda samale võistlusele ühel autol, kui üks võistleja sõidab autoga ühe korra.

80. Osavõtjate nimekiri. Korraldaja peab hiljemalt 48 tundi enne võistluse algust saatma ASN-le ja tutvustama registreerijaile osavõtjate nimekirja.

V VÕISTLUSRAJAD ja RINGRAJAD

81. Rahvusvahelised võistlusrajad. Kui võistlusrada läbib mitme riigi territooriume, peab korraldaja oma ASN kaudu taotlema iga riigi ASN nõusoleku. Need ASN-d teostavad oma territooriumil sportlikku kontrolli võistluse üle, lõplik kinnitus võistlustulemuste kohta antakse aga võistlusi korraldava ASN poolt.

82. Võistlusradade heakskiitmine. Võistlusrada tuleb esitada ASN-le heakskiitmiseks. Selleks tuleb esitada ASN-le üksikasjalikud andmed raja ja vahemaade kohta.

83. Võistlusmaa mõõtmine. Kõik võistlusmaad pikkuseni kuni 5 km tuleb mõõta kvalifitseeritud maamõõtja poolt piki tee telgjoont, pikkusega üle 5 km aga määratakse kilomeetripistide või mitte vähem kui 1:250 000 mõõtkavas kaardi abil.

84. Ringraja või autodroomi rahvusvaheline litsents. Selle saamiseks peab ASN pöörduma FIA poole. Litsentsi võib anda statsionaarsele või ajutisele rajale, samuti sellisele rajale, kus planeeritakse üht või tervet seeriat rekordüritusi. Peale ASN-ga konsulteerimist võib FIA rajale litsentsi andmisest keelduda või olemasoleva litsentsi tühistada, sealjuures antud otsust põhjendades.

85. Rahvuslik rajalitsents. ASN võib anda rajale rahvusliku litsentsi punktis 86 lg 2 toodud tingimustel.

86. Rajalitsentsis sisalduv info. FIA litsentsis esitatakse raja üldpikkus ja märged, kas ta on välja antud rahvusvaheliste või maailmarekordite püstitamise üritusteks. Ringraja litsents esitab lubatud FIA autode/rühmade loetelu (vt p 6, Lisa 0).

ASN rajalitsentsis peab sisalduma raja üldpikkus ja see, kas ta on kehtiv rahvuslike rekordite püstitamiseks. Samuti peavad litsentsides kajastuma spetsiaalsed, sellele konkreetsele rajale omased määruused, mida võistlejad peavad tundma ja täitma.

87. Tingimused, mida rajad peavad täitma. Tingimused, millele peavad vastama nii ajutised kui ka statsionaarsed rajad, esitatakse FIA poolt.

88. Rajalitsentsi asukoht. Niikaua, kui rajalitsents on kehtiv, peab ta olema paigutatud nähtavale kohale raja keskus.

IV STARDID JA OSASTARDID

89. Start.

a) Stardiks nimetatakse momenti, mil antakse stardikäsklus ühele võistlejale või mitmele võistlejale ühisstardis. Kui on tegemist ajavõtuga, alustatakse seda stardihetkel.

Eksisteerib 2 stardiviisi:

1) lendstart

2) paigaltstart

b) Võistleja loetakse startinuks hetkel, kui stardikäsklus anti. Mitte mingil juhul ei võistardikäsklust korrata (vt. 93).

c) Kõikide võistluste juhendites (v.a. rekordkatseted) tuleb nimetada stardiviisi (vt. 91, 92).

90. Stardijoon.

a) Kõikidel lendstardiga võistlustel ja rekordkatsetel on stardijoon joon, mille ületamisel käivitub ajavõtmimine.

b) Paigaltstardiga võistlustel on stardijoon joon(ed), mille(de) suhtes on võistleja(d)/auto(d) seisatud enne starti.

Stardipositsioonid ja meetod nende määramiseks peavad olema esitatud võistlusjuhendis.

91. Lendstart leiab aset, kui auto liigub ajavõtu algushetkel. Lendstarti võib autod tuua pilootauto järel, säilitades stardirivi. Kui pilootauto lahkub rajalt, jätkatakse samas stardirivis, kuni antakse stardisignaali. See loetakse ajavõtu alguseks.

92. Paigaltstart leiab aset, kui auto on stardikäsklust andes liikumatul.

a) Paigaltstardiga rekordkatsetel peab auto olema liikumatul; see auto osa, mis käivitab ajavõtu, ei või olla kaugemal kui 10 cm stardijoone taga. Mootor peab töötama.

b) Teistel paigaltstardiga võistlustel määratakse Juhendiga, kas mootor stardihetkel töötab või ei.

c) Autodel, mis stardivad üksikult või ühes rivis:
- kui kasutatakse automaatajavõttu, peab auto või autod olema paigutatud nagu rekordkatsetel;
- kui ajavõtt on käsitsi või ei lülitu sisse auto-

maatselt, peab auto või autod olema paigutatud nii, et auto esirattad puudutavad stardijooni.

d) Kui stardi positsioonid (autode paiknemine) määratakse võistlusjuhendiga, algab ajavõtt momeendi, mil stardikäsklus antakse. Kui võistlus toimub kinnisel ringil, võetakse alates avaringi lõpust aega igale autole, kui ta möödub ajavõtupostist (kui Juhendiga ei määrata teisiti), fikseerides ringide ajad.

e) Kui peale stardirüüdustiku paigutuse avaldamist keegi võistlejaist ei stardi, jääb tema koht tühjaks ja teised võistlejad peavad startima oma kohalt.

93. Starter. Rahvusvahelistel kiirusvõistlustel, kus kasutatakse ettemääratud stardiasetust, peab starteriks olema võistluse juht-peakohtunik või sarja peakohtunik, erandina võivad nad starteriks määrata eraldi vanemametniku.

94. Valestart. Valestart fikseeritakse, kui võistleja liigutab oma autot ettepoole temale määratud kohalt enne stardisignaali andmist.

Grupistardi puhul karistatakse valestarti teinud võistlejat ühe minuti lisamisega tema võistluse koguajale. Sellest karistusest tuleb kohe informeerida tema boksimeeskonda.

Üksikstardi puhul (ilma automaatse ajavõtuta) tehtud valestarti puhul on karistuseks 1 sekund lisatuna distantsi läbimise tegelikule ajale.

Žüriil on õigus nimetatud karistust suurendada või lisada muid karistusi, kuid ainult nendes piirides, millised on antud Juhendiga.

95. Stardikohtunikud. Üks või mitu kohtunikku võivad olla orgkomitee poolt määratud starte jälgima. Stardikohtunikud peavad koheselt teavitama võistluse juhti valestartidest.

96. Eelsõidud.

Võistluse võib läbi viia osastartidega, mille koostamine ja läbiviimine peavad olema kajastatud võistlusjuhendis. Žüriil on õigus muuta osastarte või nende koosseisu, kui startijate arv või muud asjaolud seda nõuavad.

97. Sama tulemus. Sama tulemuse saanud võistlejad peavad jagama omavahel auhinnad. Teatud tingimustel ja sama tulemuse saanud võistlejate nõusolekul on lubatud nende vahel korraldada lisastart, mis määrab auhinnasaaja.

Sellise otsuse võib teha žürii koos kordussõidu tingimuste määramisega. Mingil juhul ei tohi kogu võistlust uuesti korraldada (vt p 178).

VII REKORDID

Vt www.fia.com

VIII REGISTEERIJAD ja VÕISTLEJAD

108. Registreerijate ja võistlejate registreerimine. Igaüks, kes soovib vastavalt p. 44 ja 45 järgi omandada võistleja- või registreerijalitsentsi, saab selle oma riigi ASN-lt (vt p 47), mille kodanik ta on. Kui võistleja registreerib ka auto, on ta ka registreerija ning peab seega omama kaht FIA/ASN litsentsi (vt p 109).

109. Litsentside väljastamine. Litsentse, mis on kujundatud vastavalt FIA näidisele ja kannavad ASN nime, nimetatakse:

- a) registreerijalitsentsiks (competitor's licence),**
- b) võistlejalitsents (driver's licence).**

Neid litsentse annavad välja ASN-d (vt p 110). Peale selle võib ASN väljastada ka rahvuslikke litsentse, mille kuju ja sisu määrab ASN. Selleks võib kasutada ka FIA litsentse, millel on märgre kehtivuse kohta ainult ühes riigis või teatud autospordialal.

110. Litsentside väljastamise õigus. Iga ASN võib väljastada litsentse:

- 1)** oma maa kodanikele,
- 2)** teise maa (esindatud FIA-s) kodanikele kõigi järgmiste tingimuste täitmisel:

a) kui nende oma maa ASN annab selleks eelnevalt loa (ainult kord aastas ja erijuhtudel)

b) kui nad elavad püsivalt litsentsi väljastavas riigis, tõestades seda oma maa ASN-le

c) kui nende oma maa litsents võetakse tagasi.

Mitte ükski isik ei saa omada antud aastal üheaegselt kehtivaid litsentse nii oma ASN-lt kui ka võõralt ASN-lt.

ASN võib anda litsentsi ka sellise maa kodanikele, mis veel ei ole esindatud FIA-s, kuid seda ainult tingimusel, et sellest otsekohe informeeritakse FIA-t, kes samuti otsekohe peab vastama, kas tal on selleks vastuväiteid.

Erandkorras võivad ASN poolt tunnustatud võidusõidukoolded õpilased osaleda kahel rahvuslikul võistlusel koollitsentsiga (võõrriigis vajalik mõlema ASN-i nõusolek).

Vt lisa www.fia.com

111. Võistlemine teise maa litsentsiga. Võistlejal on õigus võistelda oma maa (passi väljastanud maa) rahvuslikel võistlustel teise maa poolt välja antud litsentsidega vastavalt oma maa ASN-i tingimustele.

112. Registreerija või võistleja kodakondsus. Võistlusmäärustike tõlgendamisel loetakse iga võistleja või registreerija litsentsi kehtivusaja jooksul litsentsi väljastanud maa kodanikuks. Kõik võistlejad, kes võtavad osa FIA maailma-meistrivõistlustest, märgitakse kõikides ametlikes

dokumentides selle maa kodanikeks, kelle passi nad omavad.

113. Litsentsi andmisest keeldumine. ASN-l ja FIA on õigus põhjendatud kaalutlustel litsentsi andmisest keelduda.

114. Litsentsi kehtivusaeg. Igasugune litsents on kehtiv väljastamisaasta 31. detsembrini.

115. Litsentsitasu. Litsentsi eest tuleb ASN-le tasuda igal aastal FIA-ga kooskõlastatud maks.

116. Litsentsi kehtivus. Registreerija ja võistleja rahvusvahelised litsentsid on jõus kõigis FIA liikmesmaades neil võistlustel, mis on märgitud rahvusvahelises kalenderplaanis. Piiratud võistlustel (vt p 19) tuleb litsentsiomanikel arvestada ka muude esitatavate nõuetega.

117. Litsentsi esitamine. Registreerija või võistleja on kohustatud võistluse ametiisikule selle nõudmisel esitama oma litsentsi, mis peab olema omaniku poolt allkirjastatud.

118. Litsentsi tühistamine. Litsentsiomanik, kes registreerib, võistleb, või on kohtunikuks võistlusel, mis on keelatud (ei ole saanud toimumisluba), saab teatud ajaks võistlemis-, või tegutsemiskeelu ja tema litsents tühistatakse. Võõrriigis toimunud keelatud võistlusel osalemise juhtumil kooskõlastavad mõlemad ASN-id karistuse kestuse, võimaliku vaidluse lahendab FIA lõplik otsus.

119. Meditsiiniline järelevalve. Võistleja, kes võtab osa rahvusvahelisest võistlusest, peab nõudmisel esitama meditsiinisertifikaadi oma tervisliku kõlblikkuse kohta ("Aptitude Form", Lisa L).

120. Varjunimi. Kirjaliku avalduse põhjal võib ASN väljastada võistlejalitsentsi varjunimele. Sellisel juhul on võistleja kohustatud võistlema ainult varjunime all. Varjunime muutmine või võistlemine oma kodanikunime all on lubatud ainult ASN loal ja peale uue litsentsi ostmist.

121. Võistleja vahetamine. Võistleja vahetamine on lubatud ainult juhul, kui see on ette nähtud võistlusjuhendis. Peale programmi avaldamist on see lubatud ainult žürii loal. Käesolev punkt ei kehti rekordiürituste kohta.

122. Võistlusnumber. Võistluse ajal peavad igal autol olema nähtaval määrustepärased võistlusnumbrid või -märgid vastavalt juhendile.

123. Registreerija vastutus. Registreerija on vastutav võistleja ja tema hooldusmeeskonna kõikide tegude ja seaduserikkumiste eest. Lisaks sellele vastutab igapäev neist eraldi käesolevate ja rahvuslike võistlusmääruste rikkumise eest.

124. Võistluse vahetus. Registreerija, kes on registreerinud võistleja osavõtuks rahvusvahelises

või rahvuslikust võistlusest ja kelle teadmisel võistleja võistleb samal ajal ja teises kohas teisel võistlusel, kaotab oma litsentsi ajaks, mida ASN peab vajalikuks. Juhul, kui need kaks võistlust peetakse eri riikides, lahendavad kokkuleppel karistuse mõlemad ASN-d, vaidluse korral aga FIA, kelle otsus on lõplik.

125. Registreerimine rahvusvahelisele võistlusele. Registreerijad peavad teadma, et ainult need rahvusvahelised võistlused, mis on märgitud FIA Aastaraamatu kalenderplaanis või FIA bulletäänides, on ametlikud. Kõikidest muudest mitme riigi sportlaste osavõtul toimunud võistlustest osavõtt on keelatud ja seda karistatakse.

IX AUTOD

126. Autode klassifitseerimine. Kõikideks võistlusteks (v.a. rekordiüritused) jaotatakse autod:

a) kategooriateks (võidusõiduaudod, spordiaudod, suurturismiaudod ja turismiaudod),
b) klassideks (mootori kubatuuri järgi, lisa B p. 199; lisa J p. 251).

Rekordiüritusteks jaotatakse autod: elektrisüütega, gaasiturbiinaudod, samuti kubatuuri järgi.

127. Ohtlik auto. Autot, mille ehitus on selline, et sellel võistlemist võib pidada ohtlikuks, võib žürii keelata startimast (vt 141, 145)

128. Tulekaitse. Kõikidel võistlustel osalevatel autodel peab mootoriruumi ja salongi vahel olema vahesein, mis tulekahju puhkemisel peab küllaldaselt takistama tule juurdepääsu salongi.

129. Automodeli või automargi keelustamine või diskvalifitseerimine. Võib toimuda vastavalt FIA või ASN otsusel.
 Vt lisa www.fia.com

130. Reklaam autodel. Reklaam autodel on vaba. ASN-d võivad oma kontrolli all peetavatel võistlustel kehtestada piiranguid. Eritingimused ning riigis kehtivad piirangud tuleb esitada juhendis.

131. Võistlustulemuste kasutamine reklaamiks. Registreerija või firma, kes kasutab võistlustulemusi reklaamiks, peab konkreetselt ära näitama võistluse või rekordikatse iseloomu, auto grupi ja klassi, saavutatud koha jne. Iga eksitus või liialdus toob kaasa trahvi isikule, kes vastutab reklaami avaldamise eest. Ühtki reklaami, mis puudutab FIA meistri-, karika-, auhinna-, või seeriavõistluse võitu, ei või avaldada enne viimase osavõistluse lõppu. Taoline reklaam peab sisaldama ka antud FIA meistri-, karika-, auhinna-, või seeriavõistluse logo. Igasugune selle reegli rikkumine toob enesega kaasa karistuse FIA poolt. Protestid või vaid-

lused eri firmade vahel, kes on osa võtnud auto ehitamisest, lahendatakse oma maa ASN poolt, kui need on ühe riigi omad, või FIA poolt, kui nad on eri riikidest. Viimasel juhul peab vaidlust lahendava žürii koosseisus olema esindaja igalt vaidluses osalevalt maalt.

X AMETLIKUD ISIKUD

132. Ametlike isikute nimekiri. Väljenduse "ametlik isik" all mõistetakse järgmisi ametnikke, kel kõigil võivad olla asetäitjad:

- žürii liige (Commissaires Sportifs, Stewards of the Meeting),
- võistluse juht-peakohtunik (Directeur de Course, Clerk of the Course),
- sarja peakohtunik (Race Director)
- võistluse sekretär (Secrétaire du Meeting, Secretary of the Meeting)
- ajamõõtjad (Chronometreurs, Timekeepers),
- tehnilised kontrollid (Commissaires Techniques, Scrutineers),
- boksiakohtunikud (Commissaires au racitement, Pit Observers),
- rajakohtunikud (Commissaires de Route, Track or Road Marshals),
- lipukohtunikud (Signaleurs, Flag Marshals),
- finišikohtunikud (Juges a l'arrivee, Finish Line Judges),
- faktikohtunikud (Juges de faits, Judges of Fact),
- startikohtunikud (Starters, Starters),
- tehn. kontrolli asetäitjad (Controleurs, Assistant Scrutineers),
- etteandekohtunikud (Handicappers, Handicappers).

133. Võistluste järelevalveõigus. Lisaks p 132 loetletud kontunikele võib iga ASN määrata oma esindaja(d) vaatlema ükskõik millist võistlust (oma maa võistlejate osas) ükskõik millises riigis, mis peetakse käesolevate määruste kohaselt. Esindajail on vajaduse korral õigus kaitsta oma maa võistlejate õigusi.

134. Ametnikkonna struktuur

a) Nõutav vanemametnike koosseis

Võistlusel olema vähemalt kolm žürii liiget, võistluse juht ja, kui võistleja koht määratakse ajavõtuga, vähemalt üks ajamõõtja. Žürii liikmed täidavad oma ülesandeid žürii esimehe (määratakse võistlusjuhendiga) juhtimisel. Žürii esimees on vastutav žürii koosolekute läbiviimise ja žürii otsuste jõustamise eest. Samuti vastutab ta žürii koosolekute päevakava kehtestamise ja selle täitmise eest. Kui mingi küsimuse arutamisel on häälte jaotus võrdne, omab žürii esimees otsus-

tava hääle. Võistluse juht peab töötama tihedas koostöös žürii esimehega kogu võistluse ajal võistluse paremaks sujumiseks.

b) Sarja peakohtunik

Määratakse kogu sarja (MV, KV) kõikide võistluste juhiks, tema õigused ja kohustused kirjeldatakse sarja Üldjuhendis.

135. Kohtunike määramine. Vähemalt üks žürii liikmetest peab olema määratud ASN poolt või töötama ASN nõusolekuga. Kõik muud kohtunikud määrab korraldaja vastava ASN-i soostumusel.

136. Kohtunike nõutav kvalifikatsioon. Ajamõõtjad, tehnilised kontrollid ja nende asetäitjad ning etteandekohtunikud tuleb valida inimeste hulgast, kellel on ASN vastav kvalifikatsioon. Neil ei või olla mingit kontakti kaubandus- või autovalmistajafirmadega, et vältida erapoolikuid võistlustulemusi.

137. Kohtunike õigus täita mitmeid eri funktsioone. Ühel võistlusel võib kohtunik, kui nii otsustab orgkomitee, täita mitut p. 136 loetletud ülesannet, kui tal on kõigile vastav kvalifikatsioon.

138. Kohtunike funktsioonide piiritlemine. Kohtunik ei või võistlusel täita muid ülesandeid, kui neid, mis talle on antud võistlusjuhendiga. Samuti ei või ta osaleda võistlejana võistlusel, millel ta on kohtunikuks.

139. Kohtunike honoreerimine. Žürii liikmetel on õigus saada honorari. Teised kohtunikud võib tasustada vastavalt iga ASN tasustamise skaalale.

140. Žürii liikmete kohustused. Üldreeglina ei või žürii liikmed mingil viisil olla vastutavad võistluse korraldamise eest ega tohi omada ühtki korraldajapoolset lisäülesannet. Sellest järelduvalt – nad kannavad vastutust ainult ASN ees. Erandina sellele on vaid juhtum, kui ASN on otseselt võistluse läbiviijaks. Sel juhul on neil õigus olla nii žürii liige, kui ka omada lisäülesannet. Žürii peab nii ruttu kui võimalik peale võistluse lõppemist allkirjastama ja saatma ASN-le lõpliku aruande võistlustulemuste kohta koos esitatud protestide ja võistlusel eemaldamise aruandega koos žüriipoolsete soovitusetega (kui asi puudutab võimalikku võistluskeeldu või diskvalifitseerimist). Kui ühe suurema võistluse ürituse raames toimub mitu erinevat võistlust, võivad neist igal olla erinevad žürii liikmed.

141. Žürii liikmete õigused. Žüriil on suurim õigus käesolevate võistlusmääruste, rahvuslike võistlusmääruste, võistlusjuhendi ja programmi jõustamisel. Žürii:

- lahendab kõik küsimused, mis tekivad võistluse

käigus, arvestades käesoleva spordikoodeksi apellatsioonioigusega (vt. pkt. XIII),

- otsustab rikkumise eest määratava karistuse
- võib erandjuhtudel (vt p 66) täiendada võistlusjuhendit,

- võib eelsõitude kasutamisel muuta nende arvu ja koosseisu (vt p 96),

- võib eelsõidus sama tulemuse saanute vahel määrata lisastardi (vt p 97),

- võib lubada sõitja(te) vahetust (vt p 121),

- võib kiita heaks või tagasi lükata iga faktikohunike poolt esitatud tulemuste parandamise ettepaneku (vt p 149 g),

- võib määrata karistusi ja trahve (vt p 154),

- võib eemaldada võistluselt (vt p 158),

- võib teha parandusi paremusjärjestusse (vt p168),

- võib keelata edasivõistlemise ükskõik millisele autole või võistlejale, keda või mida ta peab ohtlikuks või mille kohta võistluse juht esitab ettepaneku (vt p 127),

- võib keelata võistlemise või edasivõistlemise ükskõik millisele sõitjale või registreerijale (oma otsusega, võistluse juhi ettekande põhjal või korralduskomitee ettekande põhjal), kellel pole legaalselt alust võistlemiseks, kes on süüdi treeningueeskirjade rikkumises, kes on võistluse ajal keeldunud ametiisikute korraldusi täitmast.

- võib võistluse edasi lükata “force majeure” põhjusel või tõsistel ohutuskalutlustel,

- võib muuta programmi, stardi- ja finišijoonte asukohta võistluse juhi või korralduskomitee palvel publiku või võistlejate ohutuse paremaks tagamiseks,

- võib vajaduse korral määrata ühe või mitu asendajat puuduvatele žüri liikmetele, kuid vähemalt kolme kohalolek on vajalik,

- võib katkestada võistlust,

- võib võtta vastu ülaltoodud otsuseid, mis puudutavad tervet võistlussarja, kui sarja peakohtunik esitab neile lahendamiseks asjaomaseid küsimusi.

142. Võistluse juhi kohustused. Võistluse juht võib olla ühtlasi võistluse sekretär ja omada erinevaid asetäitjaid. Kui ühe ürituse raames toimub mitu erinevat võistlust, võib neist igal olla oma võistluse juht. Võistluse juht on vastutav võistluse läbiviimise eest vastavalt ametlikule programmile.

Võistluse juht peab:

- pidama üldist korda koostöös nende politsei- ja sõjaväejuhtudega, kes on võistluse läbiviimisel kaastegevad julgestuse tagamiseks.

- vastutama, et kohtunikud on oma “töökohtadel” ja nende puudumisel sellest ette kandma žüriile.

- vastutama selle eest, et kohtunikel on küllaldane

info võistluse läbiviimiseks.

- hoidma oma kontrolli all võistlejaid ja nende autosid eesmärgiga takistada iga sellise võistleja, kes on võistluselt eemaldatud või kellel on võistluskeeld või kes on diskvalifitseeritud, osavõttu.
- rahvusvahelisel võistlusel tagama selle, et kinistele aladele ei pääseks isikud, kes ei täida FIA „Hea tahte koodeksi” norme.

- tagama selle, et autod (vajaduse korral ka võistlejad) kannaksid võistlusnumbreid vastavalt võistlusjuhendile.

- tagama selle, et võistlusautot juhiks õige juht ja jagama autod klassidesse ja rühmadesse vastavalt juhendile.

- tagama võistlejate toomise kuni stardijoonele õiges stardijärjekorras ja vajaduse korral ise andma stardi.

- edastama žüriile programmi muutmise ettepanekud ja soovitava karistusi ebasportliku käitumise ja võistlusmääruste rikkumise eest, edastama proteste.

- võtma võistlejailt proteste ja edastama neid žüriile, kes proteste lahendab.

- koguma ajamõõtjate, tehnilise kontrolli ja nende abide, rajakohtunike ettekanded kokku võistlustulemuste kindlaksmääramiseks.

- ette valmistama või tegema võistluse direktorile ülesandeks ette valmistada andmed lõppprotokolli koostamiseks ning edastama selle žüriile heakskiitmiseks (vt. 140).

143. Võistluse direktori kohustused. Direktor on vastutav võistluse korraldamise ja võistlusega seotud info ja teadete levitamise eest. Ta vastutab selle eest, et kohtunikud oleksid teadlikud oma tegevusloogu ülesannetest ja varustatud vajaliku inventariga. Vajaduse korral tuleb tal võistluse juhti abistada lõpp-protokolli koostamisel (vt 142)

144. Ajamõõtjate kohustused. Võistluse alguses peavad nad võistluse juhilt saama vajalikud instruksioonid. Nende ülesanded on:

- käivitada võistlus niipea, kui selleks on saadud luba võistluse juhilt.

- kasutada ajamõõtmiseks ainult sellist aparatuuri, mis on ASN poolt heaks kiidetud või, kui rekordikatsete puhul on vajalik 1/100 sekundi täpsus, heakskiidetud FIA poolt.

- fikseerida võetud ajad sõidu lõppedes.

- ette valmistada ja alla kirjutada protokollid ja koos vajalike lisadokumentidega edastada need võistluse juhile või rekordikatsetel ASN-le.

- saata nõudmisel originaalsed ajavõtulehed kas žüriile või ASN-le.

- mitte teatada võetud aegu või tulemusi kellelegi peale ASN-i, orgkomitee, võistluse juhi või žüriile v.a. juhtudel, kui žürii poolt on teistviisi otsustatud.

145. Tehniliste kontrollide kohustused. Nende ülesandeks on igasugune autode mehaaniliste komponentide kontroll. Nad peavad:

- teostama kontrolli kas enne võistlust, kui see on nii nõutud ASN või korralduskomitee poolt või võistluse ajal, kui seda nõuab võistluse juht.
- kasutama kontrollil selliseid kontrollinstrumente, mis on võimaluse korral heaks kiidetud ASN poolt.
- mitte edastama mingit ametlikku infot kellelegi peale ASN, orgkomitee, žüri liikmete ja võistluse juhi,
- ette valmistama ja alla kirjutama omal vastutusel tehnilise komisjoni protokollid ning edastama need võistluse juhile või žüriile.

146. Tehniliste kontrollide abide kohustused.

Nende ülesandeks on autode kaalumise, kerede ja seadmete mõõtmine ja võistlusdokumentide (litsentsid, kindlustus, juhiloa, autokindlustus jne.) kontrollimine. Tehniliste kontrollide abide kohustused võib vastavalt olukorrale panna ka tehniliste kontrollide ülesandeks.

Tehniliste kontrollide abid peavad:

- viima läbi oma kontrolli kas enne võistlusi, kui seda nõuab ASN või korralduskomitee, või võistluse ajal, kui seda nõuab võistluse juht,
- kasutama kontrollil selliseid kontrollinstrumente, mis on võimalikult heaks kiidetud ja määratud ASN poolt,
- mitte edastama mingit ametlikku infot kellelegi peale ASN, korralduskomitee, žüri liikmete ja võistluse juhi,
- ette valmistama ja allkirjastama omal vastutusel tehnilise kontrolli protokollid ja edastama need võistluse juhile või žüriile.

147. Boksikohtunike kohustused. Nad peavad kontrollima võistluse käigus auto juhtimist õige juhi poolt ja jõustama võistlusjuhendis selleks ette nähtud sätteid. Nad alluvad peakohtunike korraldustele, kellele peavad kohe teatama ükskõik millises võistleja- või registreerijapoolsest võistlusmääruste või määruste rikkumisest. Võistluse lõpul annavad võistluse juhile ka suulise või kirjaliku raporti oma tööst.

148. Rajakohtunike ja lipukohtunike kohustused. Rajakohtunikud peavad asuma võistlusraja ääres kohtadel, mis on neile määratud žürii või korralduskomitee poolt. Alates võistluse algusest on nad võistluse juhi alluvuses, kellele nad peavad kohe teatama (telefoni, signaalide, käskjala jne.) kaudu kõikidest intsidentidest ja õnnetustest oma vaatluspiirkonnas.

Lipukohtunikud on eraldi määratud lipusignaali andmiseks (lisa H). Nad võivad ühtlasi olla rajakohtunikeks. Võistluse lõpul peavad rajakohtuni-

kud esitama võistluse juhile kirjaliku rapordi oma tööoligus juhtunud intsidentidest ja õnnetustest.

149. Muude kohtunike kohustused.

a) Stardikohtunikud (vt. p. 95).

b) Finišikohtunikud. Võistlusel, kus paremusjärjestus määratakse võistlejate poolt finišijoone ületamise järjekorra alusel, tuleb määrata finišikohtunikud, kes selle järjestuse kindlaks määravad.

c) Faktikohtunikud. Võistlusel, kus mingeid otsuseid võetakse vastu vastavalt sellele, kas auto on puudutanud või ületanud mingeid jooni või piirajaid, kes võistlejad on teeninduskeelu piirkondades kasutanud kõrvalist abi või ei, tuleb nende faktide kindlaksmääramiseks kasutada faktikohtunikke, kes annavad vastavat infot tulemuste kindlaksmääramiseks.

Joonte, piirajate jne. iseloom peab olema kindlaks määratud võistlusjuhendiga.

Faktikohtunike nimeline loetelu peab olema esitatud ametlikul teadetetahvil.

d) Abikohtunikud. Ülalloetletud kohtunikel võib olla abilisi, kes on määratud neid abistama või tungiva vajaduse korral asendama. Abide ja kohtunike arvamuse lahkuminekul võtab lõpliku otsuse vastu kohtunik.

e) Kino- ja fotoaparaatuur. žürii võib otsustamisel kasutada videomaterjale või muud elektroonilist aparatuuri. žürii võib tühistada faktikohtunike otsuseid.

f) Protestid. Ühtki protesti ei saa esitada finiši- või faktikohtuniku otsuse kohta. Nende otsused on lõplikud, kuid nemad ei tohi ise kindlaks määrata lõplikku paremusjärjestust, kuna neil puudub ülevaade tingimustest, milles kogu võistlus on läbi viidud.

g) Vead. Kui kohtunik leiab, et ta on teinud vea, võib ta seda parandada ainult žürii heakskiidul.

h) Juhendis peab olema näidatud, milliseid fakte võistlusel kontrollitakse.

i) Ettekanded. Võistluse lõpul peab iga kohtunik saatma võistluse juhile ettekande oma otsuste kohta.

150. Etteandekohtunike kohustused. Peale registreerimisaja lõppu peavad nad ette valmistama etteande suuruse vastavalt võistlusjuhendile. Nad peavad arvestama ka sellega, et kõik etteanded peavad arvestama eelmiste võistluse tulemustega.

XI KARISTUSED

151. Määruste rikkumine. Lisaks juba eelpool mainitud määruste rikkumistele loetakse määrusterikkumisteks ka järgmised tegevused:

a) igasugune tegevus, mille eesmärgiks on tahtlikult või kaudselt anda altkäemaksu isikule, kellel

on võistlusel mingi amet, igasugune kohtuniku tegevus, mille eesmärk on vastu võtta altkäemaksu;

b) igasugune tegevus, mille eesmärgiks on võistlusel osalemine või sellele registreerimine autoga, mis ei ole heaks kiidetud;

c) igasugune tahtlik tegu, mis riivab võistluse või autospordi huvisid;

d) igasugune püüdlus, mis on vastuolus FIA eesmärkidega;

e) FIA otsuste mittetäitmine või nendest keeldumine;

f) väljautlemised, teod või kirjutised, mis põhjustavad FIA-le, selle asutustele, liikmetele või ametnikele moraalselt või muud kahju;

g) uurimisele kaasaitamisest keeldumine.

Kui rikkumised on tahtlikud või tingitud hooletusest, võib nende eest karistada. Samuti karistatakse selle eest, kui on üritatud reegleid rikkuda. Füüsilist või juriidilist isikut, kes on reegleid rikkunud, karistatakse sõltumata sellest, kas ta on rikkumise algataja või kaasosaline. Rikkumised on jõus viis aastat. Ettekirjutus algab:

a) päevast, mil isik rikkus reegleid või üritas seda teha;

b) viimasest rikkumisest, kui tegu on mitme või pikemaajalise rikkumisega;

c) rikkumise lõpetamisest, kui rikkumine on olnud pidev.

Ettekirjutus katkeb süüdimõistmise või uurimisega, mis viiakse läbi FIA protseduurireeglite järgi (*FIA Judicial and Disciplinary Rules*, ptk 2). Kui rikkumist varjatakse või püütakse žürii või FIA eest varjata, algab ettekirjutus päevast, mil žürii või FIA said rikkumisest teada.

152. Karistused. Igasugune käesolevate võistlusmääruste ja tema lisade, rahvuslike võistlusmääruste või võistlusjuhendi rikkumine korraldaja, kohtuniku, registreerija või võistleja poolt võib saada karistatud või trahvitud. Karistused ja trahve võivad määrata žürii või ASN.

Ohutust või väärat registreerimist puudutavad žürii otsused jõustuvad koheselt ega kuulu apelleerimisele.

Kui registreerija apelleerib (v.a. eelpool nimetatud juhtudel), lükkatakse karistus edasi, ent registreerija ega võistleja ei tohi osaleda autasustamisel ning nad ei tohi esineda ametlikes lõpptulemustes. Lõpptulemustes peavad nad olema positsioonil vastavalt oma karistusele, kuni nad pole apellatsioonil võitnud ja nende õigusi pole taastatud.

Boksist läbisõidu- ja sundpeatuse karistusi ei ole võimalik apelleerida.

Dopingu kasutamise juhtumitel kohaldatakse karistusi käesoleva koodeksi Lisa A kohaselt.

Samuti (ja ka järgnevatest artiklitest sõltumatult) võib FIA otseselt määrata karistusi ja trahve. Aluseks võetakse FIA vaatleja või vähemalt kahe FIA poolt määratud žürii liikme ühisettekanne. Selline karistus asendab kohapeal žürii poolt määratud karistuse. Sel juhul võib asjast huvitatud ASN esitada apellatsioonikohtule.

FIA meistrivõistlustel võib žürii kohaldada ka järgmisi, hiljem apelleeritavaid karistusi: võistluskeeld üheks või enamaks võistluseks, rahatrahv ja meistrivõistluste punktidest ilmajätmine.

153. Karistuste skaala. Kasutatavad karistused (leebeimast rangeimani):

- hoiatus
- trahv
- ajaline karistus
- võistluselt eemaldamine
- võistluskeeld (litsentsi äravõtmine teatud ajaks)
- võistluskõlbmatuks tunnistamine (diskvalifitseerimine).

Eelpooltoodud karistused võib määrata alles pärast asjaoludega tutvumist ja kolmel viimasel juhul alles pärast seda, kui patustanud on võetud seletus.

154. Trahvid. Trahve võib kohaldada ükskõik millele registreerijale, võistlejale, abilisele või reisijale, kelle teod pole kooskõlas võistlusjuhendiga või kohtunike otsustega (vt. p. 132). Trahvi võib määrata žürii või ASN. Kui trahvid on määratud žürii poolt, ei või nad ületada summat, mis igal aastal määratakse FIA poolt. Lisaks võib žürii trahvi määrata ainult kollektiivse otsuse põhjal, mitte üksiku žürii liikme poolt.

155. Maksimaalne trahv. Žürii määratav maksimaalne trahv ei või kuni järgnevate korraldusteni FIA bülletäänis ületada 250000 eurot.

156. Registreerija kohus maksta trahvi. Võistlejale, abilisele või reisijatele määratud trahvi tasumise eest vastutab registreerija.

157. Trahvide tasumise tähtaeg. Trahvid tuleb maksta 48 tunni jooksul pärast otsuse süüdlasele teatamist. Igasugune viivitus maksimisele toob endaga kaasa võistluskeelu seniks, kuni trahv on tasutud. Trahvidest laekunud summad kasutatakse meistrivõistluste korraldamiseks. FIA meistrivõistluste ajal määratud trahvid makstakse FIA-le.

158. Võistluselt eemaldamine. Võistluselt eemaldamise otsus võib tulla žüriilt p. 141 kohaselt. Süüdiolene isik tuleb kõrvaldada võistluselt (või võistluselt suurema ürituse raames). Osavõtumaksu ei tagastata, see jääb korraldajale.

159. Võistluskeeld. Selle karistuse võib määrata

ainult ASN. Võistluskeeld, nii kaua, kui ta on jõus, toob kaasa keelu osalemiseks igasugustel võistlustel vastavalt sellele, kas võistluskeeld on rahvuslik või rahvusvaheline (p. 161), välja arvatud juhtudel p. 170 ja p. 183. Võistluskeeluga kaasneb osavõtukeeld ka juba nendest võistlustest, milledele on tehtud osavõtuavaldus. Osavõtumaksu ei tagastata.

159.b Võistluskeeld katseajaga. FIA egiidi all toimuva võistluse ja autospordi populaarsuse huvides võib apellatsioonikohus FIA presidendi ettepanekul määrata võistluskeelu katseajaga neile, kellel on FIA väljastatud litsents võistlusel, mille korraldaja on FIA. Katseaeg ei või kesta üle kolme kuu. Katseaeg määratakse FIA reeglite p. 12 kohaselt.

160. Võistluskeelu tingimused.

a) rahvuslik võistluskeeld – iga registreerija või võistleja, kellel on rahvuslik võistluskeeld, peab tagastama oma litsentsi ASN-le. Keelu lõppedes litsents tagastatakse.

b) Rahvusvaheline võistluskeeld – iga registreerija või võistleja, kellel on rahvusvaheline võistluskeeld, peab tagastama oma litsentsi ASN-le, kes ei tagasta seda enne, kui võistluskeeld on lõppenud.

Mõlemal juhul litsentsi äraandmisega viivitamine pikendab võistluskeeldu viivituse võrra.

161. Võistluskeelu efekt. Võistluskeeld on esialgu jõus ainult oma maa territooriumil. Kui ASN leiab, et vajalik on rahvusvaheline võistluskeeld, peab ta sellest koheselt teatama FIA-le ja hiljem sellest informeerima kõiki teisi ASN-sid, kes peavad selle kohe aktsepteerima.

162. Võistluskõlbmatuks tunnistamine. Selle karistuse võib määrata ainult ASN ja ainult tõsise rikkumise korral. Võistluskõlbmatuks tunnistamine tähendab seda, et karistusallane ei saa karistusaja jooksul osaleda või omada mingit ametit võistlusel, välja arvatud p 170 ja 183 juhtumitel. Võistluskõlbmatuks tunnistamisega kaasneb ka võistluskeeld nendele võistlustele, millele on juba tehtud osavõtuavaldus. Osavõtumaksu ei tagastata.

163. Võistluskõlbmatuks tunnistamise efekt. On alati rahvusvaheline. Seda peavad arvesse võtma kõik ASN-d ja selle registreerima (vt. p. 161).

164. Rahvusvahelise karistuse laiendamine. Vastavalt FIA lepingutele on võistluskeeld või võistluskõlbmatuks tunnistamine jõus ka teistes (näiteks FIM) rahvusvahelistes föderatsioonides.

165. Võistluskeelu või võistluskõlbmatuks tunnistamise põhjuste avalikustamine. FIA

sekretärile ASN poolt saadetas võistluskeelu või võistluskõlbmatuks tunnistamise avalduses peavad põhjused olema näidatud.

166. Autode võistluskõlbmatuks tunnistamine. P. 129 kohaselt võib kehtida kas ühe auto või kogu mudeli kohta.

167. Auhinnast ilmajätmine. Võistluse käigus võistluskeelu saanud eemaldatud või võistluskõlbmatuks tunnistatud sõitja kaotab õiguse kõigile selle võistluse auhindadele.

168. Parandused auhinnasaajate loetelus. Žürii peab määrama need kohtade ja auhindade muutused, mille p. 167 rakendamine teeb vajalikuks. Žürii otsustab, kas tulemustes järgnevad osavõtjad saavad parema koha (ka auhinnad).

169. Karistuste avalikustamine. FIA või ükskõik milline ASN omab õigust avalikustada või lasta avalikustada isikuid, autosid või nende osi puudutavaid karistusi. Karistatutel ei ole õigust õiguslikeks ettevõtmisteks FIA ja/või ASN vastu, ega ka nende vastu, kes karistuse avalikustasid. Igasugune vastutegevus toob kaasa võistluskõlbmatuks tunnistamise.

170. Karistuste pehmemdamine. ASN-l on õigus enda poolt määratud tingimustel lühendada võistluskeelu aega või tühistada võistluskõlbmatuks tunnistamine.

XII PROTESTID

171. Protestimise õigus. On ainult registreerijal. Siiski on võistluse ametiisikul, vaatamata protesti mitteesitamisele õigus selliseks tegutsemiseks, mida ta peab õigustatuks konkreetsetes oludes. Registreerija, kes soovib protestida korraga mitme kaasvõistleja vastu, peab esitama ka vastava arvu proteste.

172. Protesti esitamine ja protestimaks. Iga protest peab olema esitatud kirjalikult ja temaga peab kaasnema ASN poolt igal aastal määratav protestimaks (tagatis). Protestimaksu võib tagastada ainult protesti rahuldamisel.

173. Protestimise aadress. Protest tuleb esitada võistluse juhile või tema asetäitjale, nende eemalolekul žürii liikmele.

174. Protestimise tähtaeg.

a) Protest, mis puudutab registreerimise õigsust, registreerija, võistleja või auto õigsust, raja teatud pikkust, tuleb esitada hiljemalt **kaks tundi** pärast eeltehnilise ülevaatuse algust. Kui ülevaatus toimub võõras riigis ja oma riigi esindaja (mitte žürii liige) on käepärast, võib protesti anda temale, žüriile kiireks edasitoimetamiseks.

b) Protest, mis puudutab etteannet või eelsõidu koosseisu, tuleb esitada vähemalt **1 tund** enne võistluse starti.

c) Protest, mis puudutab tehnilist kontrolli või tema abi tehtud otsuseid, tuleb registreerijal esitada **kohe**.

d) Protest, mis puudutab võistluse ajal juhtunud eksitust või viga, auto mittevastavusthomoloogatsioonile, võistlustulemusi, tuleb esitada **30 minuti** jooksul pärast võistlustulemuste välja kuulutamist juhendis esitatud teadetetahvil. Kui see on füüsiliselt võimatu, võib žürii käsitleda ka hiljem esitatud proteste.

Registreerijad peavad eelnevalt teadma, kus ja millal avaldatakse ametlikud lõpptulemused. Kui nende avaldamine on võimatu, tuleb samas kohas ja õigel ajal avaldada täpsed andmed, kus ja millal tulemused avaldatakse.

e) Žürii peab käsitlema kõiki proteste kui eriti kiireid ja alati tuleb kuulata ära ka võistluse juhi ettekanne. Kui žürii liikmete häälde jagunevad protesti lahendamisel võrdselt, otsustab žürii esimehe hääl.

175. Protestija ärakuulamise tingimused. Enne protesti lahendamist tuleb võimalikult kiiresti ära kuulata osapooled, kes võivad kohale kutsuda tunnistajaid. Žürii peab olema veendunud, et osapooltel on käes kutse protesti arutamiseks. Kui protestialune või tema tunnistajad ei saabu, lahendatakse protest ilma nendeta. Kui protesti ei või lahendada otsekohe peale osapoolte ärakuulamist, teatatakse neile aeg ja koht, millal nad saavad teada protesti lahenduse.

176. Protestimisele mittekuuluvad tegevusalad. Vastavalt p. 149-le ei kuulu protestimisele **finiši- ja faktikohtunike otsused** oma ülesannete täitmisel.

Üksikut protesti korraga mitme registreerija vastu arvesse ei võeta.

177. Tulemuste avaldamine ja auhindade jagamine, arvestades esitatud proteste.

Auhindade jagamine ei või toimuda varem, kui pool tundi peale tulemuste avaldamist. Auhind, millele on võitnud osavõtja, kelle vastu on esitatud protest, jääb välja andmata, kuni protest on lahendatud. Samuti ei anta välja auhindu neile osavõtjatele, kellele antavaid auhindu võib protesti või võimaliku apellatsiooni (pt XIII) lahendamine muuta. Auhinnad võib väljastada neile, keda protesti lahendamine ei puuduta.

178. Protesti lahendusele allumine. Mõlemad protesti osapooled peavad protesti lahendusele alluma, v.a. juhtudel, kui käesolevate määrustega

on ette nähtud õigus apellatsioonile. Protesti alusel ei või ei žürii ega ASN mitte kunagi võistlust korrata (p 97).

179. Alusetu protest. Kui protest tunnistatakse alusetuks või ta võetakse peale esitamist tagasi, siis protestimaksu (või osa sellest) ei tagastata. Kui leitakse, et protest on osaliselt õigustatud, võib protestimaksu tagastada osaliselt. Kui leitakse, et protest on esitatud pahatahtlikkusest või ebasportlikkusest, võib ASN määrata ühe nendest karistustest, mis on käesolevate määrustega ette nähtud.

179 b. FIA meistrivõistluste protestide ülevaatusõigus FIA poolt (vt lisa www.fia.com).

XIII APELLATSIOONID

180. Apellatsiooni jurisdiktsioon. ASN moodustab p 181 kohaselt kõrgeima kohtuvõimu, kel on õigus lõplikult lahendada erimeelsused, mis tekivad ama litsentsiomanike vahel tema territooriumil seoses autospordiga.

Erimeelsuste kohta, mis tekivad võõrlitsentsiomanikega või p.152 loetletud välismaiste subjektidega, võivad viimased kaevata vastuvõetud otsuse Rahvusvahelisele Apellatsioonikohtusse.

Kui vaidlusküsimus tekib võistlusel, mis läbib mitut riiki, lahendab apellatsiooni selle riigi ASN, kes võistluse rahvusvahelisse kalendrisse registreeris. Rahvusvahelised apellatsioonid esitatakse FIA Apellatsioonikohtule vastavalt selle põhikirjas sätestatud.

181. Rahvuslik apellatsioonikomisjon. Iga ASN nimetab rahvusliku apellatsioonikomisjoni liikmed, nendeks võivad olla ka ASN töötajad (liikmed). Komisjoni arutelul ei või osaleda need liikmed, kes on mingilgi moel osalenud vaidlusaluses küsimuses kas registreerijana, sõitjana, ametnikuna või muul – ka kaudsel – moel.

182. Apellatsiooni protseduur. Registreerijad, vaatamata oma kodakondsusele, omavad õigust esitada apellatsioon žürii otsuste kohta sellele ASN-le, kelle riigis need otsused anti. Nad peavad (apellatsiooni esitamise õiguse kaotamise ähvardusel) teatama žüriile **kirjalikult vähemalt tunni** jooksul peale žürii otsuse teada saamist oma kavatsusest esitada selle otsuse kohta apellatsioon.

Apellatsiooni esitamise õigus lõpeb **kahe päeva** pärast peale kuupäeva, millal vaidlusalune žürii otsus vastu võeti. Vastav õigus tekib ainult siis, kui apellatsiooniplaanist on võistluse žüriile kirjalikult teatatud tunni jooksul peale žürii otsust (vt. eelmise lõik). Apellatsiooni võib esitada ka faksi teel või elektrooniliselt, kuid tõendatud tekst tuleb saata

kirja teel samal kuupäeval koos tõendiga **kautsjoni** maksimisest (vt. p.183). ASN peab andma lahendi apellatsioonile hiljemalt 30 päeva pärast.

Kõiki osapooli tuleb teavitada seletuste andmiseks piisavalt vara komisjoni koosolekust. Osapooltel on õigus kaasata tunnistajaid, osapoolte mitteilmumine ei takista apellatsiooni käsitlemist.

183. Rahvuslik apellatsioon peab olema kirjalik ja apelleerija või tema poolt volitatud isiku allkirjaga. Apellatsiooniga peab kaasnema ASN poolt igal aastal määratud apellatsioonimaks. **Maksukohustus** tekib hetkel, kui apellant teatab zürnile oma kavatsusest apelleerida (Art 182). Maksukohustus ei kustu ka siis, kui apellant loobub oma kavatsusest. Kui apellatsioon lükatakse tagasi või võetakse ise tagasi, ei tagastata ühtki osa apellatsioonimaksust. Kui apellatsioon rahldatakse osaliselt, siis võib tagastada osa apellatsioonimaksust. Kautsjoni võib tagastada täielikult, kui apellatsioon rahldati. Kui apellatsiooni esitaja leitakse süüdi olevat pahatahtlikkuses, võib tema suhtes kohaldada käesolevates määrustes antud karistusi.

184-188. Artiklid ei kehti alates 01.01.2006.

189. Apellatsioonikomisjoni otsus. ASN apellatsioonikomisjonil on õigus ümber lükata karistus või muu otsus, mille kohta apellatsioon on esitatud. Samuti on tal õigus kas karmistada või leevendada määratud karistusi. Kunagi ei või määrata võistluse kordamist. Komisjoni otsuseid tuleb põhjendada.

190. Apellatsioonikulud. ASN võib välja arvutada apellatsiooni ettevalmistamiseks ja koosolekute korraldamiseks vajalikud kulutused ja määrata selle tasuja. Kulutuste hulka ei arvata osapoolte kulutusi õiguskaitsel.

191. Apellatsioonitsuse avaldamine. ASN või FIA omab õigust avaldada või lasta avaldada apellatsioonikomisjoni otsuse koos selles osalejate nimedega. Avaldatud otsuste mainitud isikuil ei ole õigust mingiteks aktsioonideks FIA, ASN või teate avaldanud isikute vastu.

191B. Käesolevad võistlusmäärused ei piira edasikaebamisõigust teistesse juriidilistesse instantsidesse.

XIV KÄESOLEVA SPORDIKOODEKSI RAKENDAMINE.

192. Määruste rahvuslik interpretatsioon. Igal ASN-l (Art 5 ja 10) on õigus käesolevate ja oma võistlusmääruste tõlgendamiseks oma territooriumil. Tõlgendused ei tohi olla vastuolus FIA poolsete selgituste ja interpreteeringutega.

193. ASN täitevvõim määruste rakendamisel. Iga ASN peab nimetama autosportiala juhtimiseks komitee ja võib sellele komiteele delegerida need funktsioonid, mis on ASN-le antud käesolevate võistlusmäärustega. Sellele vaatamata võib ASN osa neist õigustest enesele reserveerida (näiteks võistluskalendri koostamise ja kinnitamise).

194. Rahvusvaheliste võistlusmääruste muutmine. FIA reserveerib õiguse igal ajal ja perioodiliselt muuta käesolevaid võistlusmäärsi ja tema lisasid.

195. Märkused. Kõik kirjad, mis vastavalt käesolevatele võistlusmäärustele ASN saadab kontakti võtmiseks FIA-ga, tuleb adresseerida FIA peakorterisse või FIA poolt teatatud kohta.

196. Määruste jõustumine. Käesolevad määrused jõustuvad ja on kehtivad alates 01.01.1980. a.

197. Määruste ametlik tekst. Kõikidest rahvusvaheliste võistlusmääruste tekstidest on ametlik ainult prantsuskeelne tekst.

XV FIA OTSUSTE AVALDAMISAEG

FIA määrab järgmised reeglid:

198. FIA avaldab igal aastal enne 15.novembrit oma järgneva aasta meistrivõistlused ja nende osavõistlused. Kui mõni osavõistlustest loobub, kaotab ta kõnesolevaks aastaks rahvusvahelise staatuse.

199. FIA-l on õigus sisse viia muudatusi käesolevasse Spordikoodeksisse, mis jõustuvad vastavalt järgmistele tingimustele:

a) Ohutus

Parandused, mis on seotud ohutusega, jõustuvad viivitamatult.

b) Tehnilised tingimused vastavalt Lisale J

Muudatused avaldatakse mitte hiljem kui 30. juunil ja jõustuvad vastavalt FIA otsusele kas järgmise aasta või ülejäärgmise aasta 1. jaanuarist.

c) Võistlusmäärused ja muud reeglid

Muudatused võistlusmäärustes ja muudes reeglites, mida ei ole mainitud punktis „b“, avaldatakse hiljemalt 20 päeva enne võistlusele registreerumise algust, kuid mitte hiljem kui asjaomase aasta 30. novembril. Muudatused ei jõustu enne avaldamisele järgneva aasta 1. jaanuari, välja arvatud siis, kui FIA otsus muudab mõju auto tehnilisi tingimusi ja/või autode võrdsust. Sel juhul jõustuvad muudatused ülejäärgmisel aastal.

200. Dokumendid, mis on loetletud Art 198 ja 199 on ametlikud hetkest, mil need on avaldatud FIA ametlikul internetiküljel www.fia.com ja/või ametlikus bulletäänis.

201. tühistatud

XVI AUTOSPOORDIGA SEOTUD KOMMERTSKÜSIMUSED

202. Ilma FIA kirjaliku loa ta ei või ükski korraldaja või korraldajate grupp, kelle võistlused on FIA meistri-, karika-, või auhinnavõistlused mingil viisil mõista anda, et nimetatud võistlusi on subsideeritud või finantsiliselt toetatud (otseselt või kaudselt) kommertsettevõtte või organisatsioon.

203. Eelnenud artiklis kirjeldatud õiguse võib anda ainult FIA..

204. tühistatud.

XVII VÕISTLUSNUMBRID ja REK- LAAM AUTODEL

205. Võistlusnumbrid peavad olema mustad valgel ristkülikukujulisel taustal. Heledavärvilistel autodel tuleb valge ristkülik ümbritseda 5 cm laiuse musta joonega.

206. Numbrid peavad olema klassikalist tüüpi: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0.

207. Numbrid peavad olema paigaldatud:

a) esistel või kabiini külgedel mõlemal pool ja

b) auto ninal, eestpoolt loetavana.

Üheistmelistel autodel ja vanaautodel:

a) numbrite miinimumkõrgus 23 cm 4 cm laiuse joonega,

b) valge ristkülik peab olema min 45 cm lai ja 33 cm kõrge.

Muudel autodel:

a) numbrite miinimumkõrgus on 28 cm ja joone laius 5 cm

b) valge ristkülik peab olema min. 50 cm lai ja 38 cm kõrge.

208. Mõlemal esitiival peavad olema tähistatud riigilipp ja sõitja(te) nimed. Riigilipu ja nimede miinimumkõrgus on 4 cm.

209. Numbri-ristküliku kohal või all peab olema ruumi 12 cm kõrguse võistluse korraldaja nime või tema reklaami paigutamiseks. Autodel, kus sellise ruumi jätmine ei ole võimalik, tuleb leida sellele koht võimalikult numbriristküliku lähedal.

Kui ASN ei otsusta teisiti, on auto kere ülejäänud osade kasutamine reklaami paigaldamiseks vaba.

210. Võistlusnumber ega reklaamid ei või ulatuda väljapoole auto keret.

211. Tuuleklaas ja aknad peavad olema ilma reklaamideta, v.a. kuni 10 cm kõrgune riba tuuleklaasi ülaosas ja juhul, kui see ei sega juhi vaatevälja, kuni 8 cm kõrgune riba tagaaknal.

212. Ajaloolistel autodel kehtivad omad nõuded (vt Lisa K).

XVIII KIHLEVOD

213. Kihlvedude keelustamine. FIA litsentsi omanik ega rahvusvahelise võistluse ametnik ei või otseselt ega kaudselt võtta osa kihlvedudest, mis puudutavad rahvusvahelise kalendri võistlust, kui nad on selle võistlusega seotud.

214. Korruptsioon. FIA litsentsi omanik ega rahvusvahelise võistluse ametnik ei või pakkuda ega püüda pakkuda raha või muid hüvesid selleks, et mõjutada võistluse või võistlejate tulemusi. FIA litsentsi omanik ega rahvusvahelise võistluse ametnik ei või vastu võtta raha ega muid hüvesid selleks, et mõjutada võistluse või võistlejate tulemusi.

215. Info avaldamine. FIA litsentsi omanik ega rahvusvahelise võistluse ametnik ei või pakkuda ega püüda pakkuda raha või muid hüvesid, et saada eesõigust lisainfole eesmärgiga realiseerida see võistlusega seotud kihlveos. FIA litsentsi omanik ega rahvusvahelise võistluse ametnik ei või jagada kolmandale poolele eesõigust lisainfole eesmärgiga realiseerida see võistlusega seotud kihlveos.

Käesolev rahvusvaheline spordikoodeks on tõlgitud FIA Aastaraamatust. FIA rahvusvahelistel spordikoodeksil on olemas lisad. Nendes lisades toodud eeskirjad täpsustavad ja konkretiseerivad spordikoodeksit ja on täpselt sama kohustuslikud kui võistlusmäärused ise. Lisades käsitletakse:

- FIA Meistrivõistluste, Auhiinnavõistluste ja Karikavõistluste Üldeeskirju
- Lisa H (ringradade ohutus ja päästeteenistus)
- Lisa J (autode tehnilised tingimused)
- Lisa K (ajalooliste autode kiirusvõistlused)
- Lisa L (rahvusvahelised sõitjalitsentsid, meditsiiniline kontroll, sõitjate varustus ja sõidureeglid ringrajavõistlusel)
- Lisa M (rallikrossi, autokrossi võistlusmäärused ja tehnilised tingimused)
- Lisa O (FIA ringradade heakskiidu rahvusvahelised kriteeriumid).
- FIA Rahvusvahelise Apellatsioonikohtu põhikiri
- Lisa A (FIA anti-doping määrustik)
- Lisa B (Hea tahte koodeks)

EAL Alakomiteede ja kolleegiumite tegevusjuhised

A ÜLDOSA. EESMÄRK.

1. EAL Alakomiteed (AK) ja kolleegiumid tegutsevad EAL Juhatus ülesandel eri autosportialade vahetuks juhtimiseks.
2. AK-d tegutsevad EAL Põhikirjas ning FIA ja EAL määrustikes kehtestatud eesmärkide, ülesannete, õiguste ja kohustuste vahetuks rakendamiseks.
3. AK ja kolleegiumid tegutsemist kontrollib EAL Juhatus, eri AK-de ja kolleegiumide tööd koordineeritakse EAL sekretariaadi kaudu.
4. EAL Juhatusel on õigus välja vahetada AK ja kolleegiumi esimees, jätta kinnitamata AK ja kolleegiumi otsuseid, eriolukorras otsustada AK ja kolleegiumi volituste üle spordiala juhtimisel.

B KOOSSEIS.

MOODUSTAMINE. TÖÖKORD.

1. Koosseisu kuulub 5–10 inimest esimehe valikul. Koosseisus peab olema vähemalt üks tegevspordlane. Liikmeskonna kinnitab EAL Juhatus.
2. Loodava alakomitee esimehe kandidatuuri esitab EAL Juhatus või AK/kolleegiumi korraldustoimkond EAL sekretariaadi kaudu. Tegutseva esimehe vahetus toimub AK/kolleegiumi ettepanekul või EAL Juhatusel initsiatiivil. AK/kolleegiumi esimehe kinnitab EAL Juhatus.
3. Esimehe ametisoleku aeg on 6 aastat, pikendamise eeldab Juhatus otsust.
4. AK/kolleegium on otsustusvõimeline vähemalt 4 liikme kohalolekul, sh esimees või tema kt, otsustatakse lihthääletenamusega, kusjuures esimees otsustab hääle võrdsusel. Koosolekutest võivad osa võtta spordiala arengust huvitatud isikud, klubide esindajad, masinaklasside vanemad, kohtunikud, korraldajad jt esimehe kutsel. Kutsututel puudub hääletusõigus.

C ÕIGUSED.

1. AK ja kolleegium otsustab spordiala jooksuvate küsimuste üle kehtivate võistlusmäärustike raames.
2. AK esitab juhatusel rahvuslike võistlusmäärustike projekte ja tehnilisi tingimusi ning nende parandusi.
3. AK ja kolleegium kontrollivad litsentsitaotlejate spordialast pädevust.
4. AK ja kolleegium võivad nimetada võistlustele vaatlejaid ja kooskõlastada vanemametnikke.

5. AK võib määrata litsentsiomanikele hoiatusi ja trahve.
6. AK võib esitada Juhatusel taotlusi litsentside kehtivuse peatamise ja võistluskõlbatuks tunnistamise kohta.
7. AK võib kooskõlastada võistluste juhendeid.
8. AK võib taotleda võistlusradadele rajalitsentsi, teha ettepanekuid rajalitsentside peatamiseks või võistluste korraldusõiguste äravõtmiseks.
9. AK ja kolleegium võivad kehtestada oma tegevuse kodukorra käesolevate tegevusjuhiste raames.
10. Juhatusel nõusolekul moodustada mittetulundusühing (klubi) AK/kolleegiumi eesmärkide täitmiseks.
11. AK ja kolleegium võivad teha EAL juhatusel ettepanekuid koolitusürituste, treeningute jt finantseerimiseks, esitades vastavad eelarved ja programmid.
12. AK võib kinnitada sarjade tulemused, korri-geerida punktitableid, otsustada sarjade toimunud etappide arvessemineku üle.
13. AK võib korrigeerida võistluse tulemusi, kui neis on tulemuste töötlemisel tehtud vigu.
14. AK võib teha EAL juhatusel ettepanek EAL meistri- ja karikasarjade punktis tabelis sõitja punktide tühistamiseks ning muudes sarjades tühistada sõitja punktid sarja korraldaja ettepanekul.
15. Kolleegium võib teha AK-le ettepanekuid oma haldusalas olevate reeglite parandamiseks.

D KOHUSTUSED

1. AK ja kolleegium järgivad oma tegevusalas rahvusvahelisi ja rahvuslikke (EAL) normdokumente, eeskirju, määrustikke ning Juhatusel otsuseid.
2. AK ja kolleegium korraldavad perioodiliselt koosolekuid spordiala juhtimiseks, protokollib koosolekuid ning teatab otsustest kirjalikult EAL sekretariaati 3 päeva jooksul koosolekust.
3. AK koostab autosportiala järgmise aasta kalenderplaani projekt iga aasta oktoobrikuus.
4. AK koostab seeriavõistluste üldjuhendite projektid iga aasta novembrikuus.
5. AK peab arvestust EALi MV, KV edetabelite, rändkarikate jt seeriavõistluste kohta. AK tagab kõigi alakomitee kooskõlastatavate tiitlisarjade nõuetekohaselt vormistatud punktis tabelite laekumise EAL-i sekretariaati.

VÖISTLUSTE KORRALDAMISE ÜLDEESKIRJAD EESTIS

1. Võistluste korraldamise ja läbi- viimise kord on määratud järgmiste autospordi normdokumentidega:

- a) kalenderplaani
- b) võistluste registreerimise määrustik
- c) võistlusmäärused
- d) seeriavõistluste üldjuhend
- e) võistlusjuhend

1.1 Eesti Meistrivõistlused (MV) ja Karikavõistlused (KV) on EAL põhikirja kohaselt EAL omandiks. EAL omab ainuõigust kõigi Eesti autospordi võistluste korraldusküsimustes ja nende õiguste delegerimisel.

2. KALENDERPLAAN

2.1 Ühtegi autospordivõistlust ei saa Eesti Vabariigi territooriumil korraldada ilma võistlusi EAL-s registreerimata (s.t. lülitamata EAL kalenderplaani ning saamata EAL korraldusluba). Registreerimata võistlusel osalenutel tühistatakse EAL litsentsid.

2.2 Rahvusvahelise võistluse (RV) korraldajad peavad esitama korraldustaotluse EAL alakomiteele eelneva aasta **1 septembriks**. Alakomitee edastab selle EAL-le. Taotluskirja peab sisaldama töendusgarantii EAL ja FIA maksete tasumiseks. Korraldajad peavad esitama EAL nõudmisel finants-majanduslikud tagatised. Taotluskirjas tuleb näidata võistluse kuupäev, täpne nimetus, masinaklassid, võistluspaik, korraldaja nimi, aadress, telefon, faks, e-post, võistluse direktori nimi.

RV võistluse registreerimismaks peab laekuma EAL arvele eelneva aasta **10. oktoobriks**.

Maksud kannab EAL FIA arvele, ülekandekulud maksab võistluse korraldaja.

Kalendritaotlused, mis edastatakse FIA-le pärast 10. oktoobrit eelmisel aastal, kuuluvad FIA poolt maksustamisele 1,2 kordselt. Samuti on 1,2 kordne maks võistluspäeva muutumisel pärast 10. oktoobrivõistlusele eelneval kalendriaastal. Võistluse äräjätmisel FIA tasutud maksu ei tagasta, äräjätmisteadete või võistlusaja muudatus hiljem kui 3 kuud enne taotletud kalendriaega toob kaasa FIA poolse trahvi 0,5 põhimaksu ulatuses. Rahvusvahelisteks loetakse ka kõiki võistlusi, kus on lubatud välisvõistlejate osavõtt (rahvuslikud võistlused välisõitjate osavõtul ei pea olema FIA RV kalendis).

2.3 Rahvusliku autospordivõistluse korraldajad peavad esitama kirjalikud korraldustaotlused EAL alakomiteele eelneva aasta **01. oktoobriks**. Alakomitee edastab need EAL sekretariaati. Korraldus-

taotluse alusel otsustab võistluse kalenderplaani lülitamise EAL, kes võib korraldajalt sisse nõuda Juhatuses määratud kautsjonisumma. Kautsjon tagastatakse korraldajale enne toimuvat võistlust.

2.4 Kalendri projekt asub EAL sekretariaadis alates 1. detsembrist (rahvusvahelistel võistlustel alates 15. oktoobrist). Rahvusliku kalendri muudatused korraldaja poolt pärast 15. novembrit võivad kaasa tuua kalendrimaksu kahekordistamise.

2.5 Ametlik kalenderplaani avaldatakse EAL Aastaraamatus ja kodulehel www.autosport.ee

2.6 Kalenderplaani saab võistlusi lülitada ka hooaja jooksul, korraldustaotlused tuleb esitada EAL sekretariaati arvestades p. 3.1. esitatud registreerimistähtaegadega.

2.7 Võistluse toimumisaja ja koha muutus (või äräjäämine) võrreldes EAL kalenderplaaniga tuleb kooskõlastada EAL alakomitees ja EAL sekretariaadis (tähtajad p. 3.1).

2.8 EAL-s peab registreerima ka treeninglaagrid, harjutuskogunemised, testsõidud jt autospordiüritused, korraldaja peab esitama vastava taotlusvormi, mille saab alla laadida EAL kodulehelt.

3. VÖISTLUSE REGISTREERIMISE MÄÄRUSTIK

3.1 Võistluse registreerimiseks tuleb korraldajal õigeaegselt esitada avaldus (vt pt 2). Võistlusjuhendi projekt ja ohutusplaani /rajaloa taotlus tuleb esitada EAL sekretariaadile enne võistluspäeva hiljemalt:

– RV võistlusel **12 nädalat**

– rahvuslikud võistlused

a) ralli (EMV) **8 nädalat**

b) rallikross (EMV), rallisprint (EMV), rahvaralli (EKV), rahvasprint (EKV) **4 nädalat**

c) ringrada, autokross **3 nädalat**

d) jäärada, jt **2 nädalat**

3.2 Võistluse registreerimine on maksuline (vt. pt "Maksud") maks tuleb korraldajal tasuda enne korraldusloa saamist. Võistluse registreerimise hilinemisel on maks kahekordne.

3.3 EAL registreerimisnumbri avaldamine liidu kodulehel on võistluse korraldusluba, Juhendite levitamist võib alustada korraldaja netilehel jm.

3.4 Võistluse registreerimisel teatab EAL oma reklaamitingimused (pt "Kommertsküsimused rahvuslikel autospordivõistlustel" p. 13), vajadusel sõlmitakse lepingud EAL ja korraldaja(te) vahel.

3.5 RV võistluse korraldajad peavad perioodiliselt EAL juhatuses ees aru andma korraldustööde käi-

gust, tekkinud probleemidest, võimalikest juhendite muudatustest jne.

3.6 Rallivõistluse korraldaja peab 2 kuud enne võistluspäeva esitama ralli üldkava, raja, juhendiprojekti, ohutusplaanid projekti, VIP-auto andmed jmt rallikomiteele kooskõlastamiseks.

4. SEERIAVÕISTLUSED

4.1 Seeriavõistlusi (sarju) korraldatakse Eesti meistrivõistluste ja karikavõistlustena.

4.2 Eesti meistrivõistluste sarja peakorraldaja võib olla EAL (alacomitee) või EALi volitatud juriidiline isik. Kui sarja peakorraldaja on EALi volitatud juriidiline isik, võib EAL nõuda EALi ja peakorraldaja vahelise korralduslepingu sõlmimist.

4.2.1 Piiiranguid, mis seavad sarjas osalemise eelduseks ühe tootja/edasmüüja toodangu kasutamist, võib kehtestada ainult EAL.

4.2.2 Sarja nimes võib sõnadele „Eesti meistrivõistlused“ viidata ainult EALi nõusolekul.

4.3 Karikavõistluste sarja peakorraldaja võib olla EAL (alacomitee) või EALi volitatud juriidiline isik. Kui sarja peakorraldaja on EALi volitatud juriidiline isik, võib EAL nõuda EALi ja peakorraldaja vahelise korralduslepingu sõlmimist.

4.3.1 Sarja nimes võib sõnadele „Eesti karikavõistlused“ viidata ainult EALi nõusolekul.

4.4 Meistrivõistluste ja karikavõistluste üldjuhendid koostab sarja peakorraldaja hiljemalt eelmise aasta 01. detsembriks.

4.5 Üldjuhendid kooskõlastatakse EAL sekretariaadis ja alakomiteedes, autasustamistingimused kinnitatakse EAL juhatase istungil. Üldjuhendite ametlik tekst avaldatakse EAL Reegliraamatus ja kodulehel, võimalikud muudatused avaldatakse EAL sekretariaadis ja alakomiteedes kinnitatud Bülletäänidena.

4.6 Üldjuhendis tuleb esitada:

- etappide toimumise aeg ja koht, korraldajad
- masinaklassid,
- arveseminevate etappide arv (ka etappide ärajäämise puhul) koos selgitustega:
- a) mahaarvamisele ei kuulu etapp, kus võistleja tulemus tühistati tehniliste eeskirjade rikkumisest või ebasportliku käitumise tõttu
- b) halvamate tulemuste mahaarvamisest loetakse tulemusteks ka katkestamised ja etappidel mitteosalemised
- eelistus võrdsete tulemuste korral,
- märkus ASN-de litsentside vajadusest,
- täpne määratlus osavõtjate kohta, kellele omistatakse arvestuspunkte,
- märkus selle kohta, et võisteldakse EAL ja/või FIA võistlusmääruste järgi,

- osalejate miinimumpiir seeriavõistluste ja/või etappide toimumuks lugemise kohta
- võimalikult täpne võistlemise kord
- meenusus, et iga etapil peab olema oma eraldi juhend ning EAL registreeringukinnitus
- seeriavõistluse autasustamise tingimused (mitu paremat masinaklassides, millega autasustatakse, kas sõltuvalt osalejate arvust)
- koostaja nimi, EAL juhatase koosoleku aeg, kus üldjuhend heaks kiideti.

4.5 Üldjuhendi muudatused tuleb vormistada EAL alakomiteede otsustena, pärast kooskõlastamist EAL sekretariaadis. Muudatused tuleb vormistada ja avaldada EAL bülletäänidena. Kogu dokumentatsioon peab olema esitatud võistluse teadetetahvil. Muudatused jõustuvad üldreeglina 30 päeva pärast otsuse kirjaliku koopia vormistamist EAL-s. Alakomiteed võivad muuta üldjuhendeid ka lähimate tähtaegadega, sh tagasiulatava jõuga. MV/KV etapi lisamine Üldjuhendisse vaid erandkorras alakomitee otsusega mitte hiljem kui 6 nädalat enne võistluspäeva.

4.6. Sarja korraldaja peab hooaja punktiarvestust. Iga etapi järel avaldatakse punktitableti hetkeseis. Uuendatud punktitablet avaldatakse hiljemalt viis tööpäeva pärast võistlust. Punktitableti kooskõlastab alakomitee.

5. VÕISTLUSJUHEND

5.1 Võistlusjuhendi koostamisel tuleb korraldajail konsulteerida EAL alakomiteega ja/või sekretariaadiga enne juhendi vormistamist, viseerimist EAL-s ja selle paljundamist. Ametlik juhend on EAL-is registreerimisnumbri saanud juhend, millele on lipipäas EAL veebilehe kaudu.

5.2 Võistlusjuhend peab sisaldama järgmist:

- võistluse nimi, autospordiala, korraldaja nimi ja rekvisiidid
- EAL registreerimisnumber
- koht, aeg
- võistluse statuut (rahvuslik, RV, välisvõistlejate osavõtt lubatud)
- lause: „EAL loal on lubatud välisriikide litsentsiomanike osalemine“. **Keelatud** on juhendi ingliskeelses tekstis kasutada sõna „INTERNATIONAL“.
- märkus: „Võistlused peetakse vastavalt EAL Võistlusmäärustikele ja käesoleva Juhendi alusel kooskõlas FIA Spordikoodeksiga“ (lisades etapijuhendis viite üldjuhendile)
- nõuded osavõtjatele (vajalikud dokumendid)
- loetelu meistrivõistluste arvestustest, sarjadest, seeriavõistlustest jt., milliste arvestust võistlusel peetakse
- täpne ajakava (Juhendi avaldamine, regist-

reerimise algus, lõpp, maksud, tehn. ülevaatus, dokumentide kontroll, treeningsõidud, stardid ja distantsid, vaheajad, finišid, koosolekud, autasutamine jmt), ja nende täpsed toimumiskohad

- raja kirjeldus, raja mahutavus (startijate maksimumaalne arv), rajaloo number
- lubatud võistlusautod, piirangud autodele, kirjed, võistlusnumbrid
- osavõtumaksud, sõltuvuses registreerumisaast ja reklaamidest
- registreerumiskord ja tähtjad (osavõtuavalduse vorm eraldi juhendi osana)
- ümberregistreerumise võimalus
- startimise ja võistlemise kord, kinnised parklad, signaallipud
- karistuse loetelu (trahvid, lisaag, eemaldamine jne)
- tulemuste arvestamise kord, autasude loetelu, autasustatavate arv
- viide protesteerimise korrale (maksud, tähtjad)
- reklaamitingimused, korraldaja ja EAL autodele kleebitavate reklaamide nimekirja, paigutus, mõõdud
- lauset "EAL ja võistluse korraldaja ei vastuta võimalike avariide/õnnetuste ja nende tagajärgede eest."
- kindlustus-, vastutusteave
- majandusküsimused (majutamine, kütus, soodustused, toitlustamine jmt)

5.3 Võistlusjuhendis tuleb esitada:

- ametiisikute loetelu (koos vastavate kohtunike litsentsiklassidega)
- žürii liikmed (RV võistlusel min 3 inimest)
- võistluse direktor (koos korraldusklubi aadressiga, e-maili ja telefoninumbriaga)
- võistluse juht (peakohtunik)
- tema asetäitja(d)
- võistluse sekretär (registreerimine, tulemused)
- tehnilise komisjoni esimees
- peaaajamõõtja
- distantsi ülem (rajakohtunike vanem, rajameister)
- ohutus-julgustusülem
- faktikohtunikud
- vahenduskohtunik.

5.4 Osavõtuavalduse vorm. Vormile peavad osavõtta soovijaid kandma järgmised andmed:

- aadressid,-
- eraldi lahter märgeteks (klass, number jmt)
- registreerija nimi, litsentsi nr, esindaja, aadress, telefon/faks, e-post
- võistleja(te) nimi, litsentsi nr.
- võistlusauto mark, mudel, homologatsiooni nr, kubatuur, grupp, klass, reg. nr, valmistusaasta, vajadusel stardinumber.
- vormi allosas peavad olema kohad sõitjate ja

registreerija allkirjade jaoks.

Vahetult ülalpool allkirjade kohti peab olema tekst: "Osavõtuavaldusel esitatu on tõene. Võimalike omal süül toimunud õnnetusjuhtumite puhul keeldun süüdistamast võistluse korraldajaid või EAL-i, võisteldes omal vastutusel. Kohustun täitma Võistlusmäärustikku, juhendit, kohtunike korraldusi. Tõendan oma juhiloo kehtivust ja juhtimisõiguse olemasolu".

- RV võistlusel lahter ASN stardiloo jaoks (ASN pitsatijäljend).

5.5 Juhend kooskõlastatakse:

- EAL alakomitees
- EAL sekretariaadis
- kõik rallivõistlused Maanteeametis
- kohalikes omavalitsusorganites (vallad, maakonnad), politseis, päästeorganis

EAL ja võistluse žürii võivad kontrollida kooskõlastuste olemasolu ning korraldajate ja teiste ametkondade vaheliste lepingute sõlmimist ja täitmist.

5.6 EAL alakomiteedel on vajalik koostada seeriavõistluste üldjuhendid võimalikult täpsete määratlustega ning võistlemise korra kirjeldusega. Võistlusjuhendi maht ei tohiks seega ületada 2–3 masinakirja lehekülge koos osavõtuavalduse vormiga, juhend peaks kompaktselt esitama vaid programmi, ametiisikuid, maksud, majandusküsimused, reklaamitingimused jt. detailid.

5.7 Enne juhendi esitamist registreerimiseks EAL-le on tuleb konsulteerida võistluse žürii esimehega ja/või võistluse juhiga (peakohtunikuga). Rallide osavõtjate loetelu koos võistlusnumbritega tuleb kooskõlastada EAL rallikomitees, arvestades võistlejate jooksva kiirusliku tabeliga.

5.8 Juhendi muutused tuleb vormistada büllätäänidena, need nummerdatakse ja on juhendi lahutamatuks lisadeks. Büllätäänid tuleb esitada kõigile osavõtja soovijatele (saata postiga või hilisemad anda kõigile võistlejatele allkirja vastu) ja startijatele. Büllätäänid allkirjastatakse võistluse direktori poolt, pärast žürii tööle hakkamist (reeglina alates tehn. kontrolli algusest) žürii liikmete poolt.

5.9 Kiirusvõistluse (sh. ka rallisprindi) juhendi lisa peab olema rajaskeem (vt. pt "Kiirusalade võistlusradade dokumentatsioon"), skeem ja rajaluba peavad olema esitatud võistluse teadetetahvlil.

5.10 EAL kehtestab iga-aastaselt võistlejate osavõtumaksude piirid, neid ei või ületada ka suurendatud maksude kaudu hilisema registreerimise puhul.

5.11 Pärast juhendi EAL-is registreerimist on korraldajad kohustatud juhendi esitama internetilehele www.autosport.ee. Eraldi esitatakse seal

ka EAL-s kooskõlastatud võimalikud võistluseelsed Juhendi muudatus-bülletäänid.

6. VASTUTUS, KINDLUSTUS, MITMEPOOLSED KOHUSTUSED

6.1 EAL sõitjalitsentsi omanikud on kindlustatud õnnetusjuhtumite vastu.

6.2 Kogu vastutus võistlusel (kolmandate osapooltega) toimuda võivate õnnetuste ja nende tagajärgede eest lasub võistluse korraldajal. EAL-s registreeritud võistlusel kehtib kindlustus kolmandate osapooltega juhtuda võiva ees, vastav poliisi nr 7/32616 (Seesam RKAS) asub EAL sekretariaadis. Poliisi kate on 255 650 eurot, korraldaja omavastutus 10 000 eurot. Poliis kehtib ainult nõuetekohase ohutusplaani rakendamisel. Korraldaja peab teate õnnetuse kohta saatma EALI hiljemalt 48 tunni jooksul pärast õnnetuse toimumist.

6.3 Mitte ükski võistluse osalev füüsiline või juriidiline isik ei saa võistlusel juhtunud õnnetuste eest süüdistada EAL alakomiteesid, EAL-i või FIA-t. Osavõtt võistlusest on vabatahtlik ja registreerija vastutusel.

6.4 EAL võib nõuda korraldajalt EAL-ga erilepingu sõlmimist võistluse korraldusküsimuste täpsustamiseks ning mõlemapoolsete kohustuste ja õiguste kehtestamiseks antud võistlusel.

6.5. Korraldaja peab tagama EAL sponsorlepingutest tulenevate kohustuste täitmise.

6.5 Võistluse korraldaja on kohustatud korraldama võistluspaiga korrastamise koheselt pärast võistlus. Üldliikluseks kasutatavate teede kasutamisel võistluseks (eelkõige ralli, rallisprint jt. lisakatsena kasutatud teedelõigud) peab korraldaja tagama nende teede hoolduse (hõõveldamise) vastavalt teedevaldajate nõudmistele. EAL-l on õigus teede korrastamise lepinguid kontrollida.

6.6 Võistluse korraldajatele, kelle kohta on Maanteeametil või kohalikul omavalitsusel teede korrastamata jätmise tõttu pretensioone, ei anna EAL järgmis(t)e võistlus(t)e korraldusluba.

6.7 Võistluse korraldaja peab hiljemalt 3 päeva (RV- 7 päeva) enne võistluse algust toimetama EAL sekretariaati 3 eksemplari kõigist võistlusega seotud trükistest (juhendid, legendid, kavad, reklaambrošüürid, meemespad, kleebised, vimplid jmt.) ning 3 komplekti kõikidest lubadest, pääsmetest, kutsetest, kaelakaartidest võimaldamaks ligipääsu võistlusrajale ja võistlusega seotud üritustele (k.a tasulised avamis- ja lõpubanketid, VIP-üritused jmt.).

6.8 Korraldajad on kohustatud kõikidel võistlusega seotud trükistel, reklaamimaterjalidel,

programmidel, kavadel, plakatitel jmt esitama EAL logo ja nime.

6.9 Sõitjad ja registreerijad, kes on korraldajale saatnud registreerimisavalduse, on kohustatud võistlusel osalema. Oma mitteoalemist ja selle põhjustest tuleb korraldajale kirjalikult teatada mitte hiljem kui 3 päeva enne starti (vääramatu jõu puhul võib ka hiljem). Mitteoalemisest mitetetaanute andmed ja osavõtuavaldused tuleb saata EAL-le, kes saab kohaldada rikkujatele sanktsioone ning EAL-il on õigus registreerijalt osavõtutasu korraldaja kasuks välja nõuda.

7. TULEMUSED

7.1. Võistluse tulemused vormistatakse kohtunike poolt protokollina, see viseeritakse võistluse juhi poolt ning kinnitatakse žürii liikmete allkirjadega pärast protestiaja lõppu või protestide lahendamist. Protokollides tuleb esitada tulemused kõigi võistleva lubatud sportlaste kohta. Viseeritud võistlustulemused on auhindamise aluseks. Tulemused tuleb esitada võistlusele järgneval esmaspäeval kella 12-ks EAL sekretariaati.

7.2. Tulemused tuleb EAL sekretariaati saata Exceeli vmt arvutustabelina. Tulemustes peab olema kajastatud:

- andmed võistlejate kohta (sõitja/sõitjate nimed, kodakondsus, võistlusauto mark ja mudel, võistlusklass, registreerija)
- võistluse lõpptulemus ja koht
- kõikide osalenud sõitjate sõiduvoorude, lisakatsete jmt tulemused
- läbitud distantside pikkuse (lisakatsete pikkused, ringi pikkuse ja ringide arvu vms)
- määratud karistused koos nende põhjustega
- katkestanud sõitjad/meeskonnad koos katkestamise põhjustega

8. AMETIISIKUTE TÖÖ TASUSTAMINE JA TAGAMINE

8.1 Juhendis märgitud väljapoolt maakonda kutsutud kohtunikele ja žürii liikmetele tuleb korraldajal tasuda nende transport võistluspaika ja tagasi, majutamine, toitlustamine ning maksta töötasu. EAL soovib sõlmida korraldaja ja kohtunike vahel ülaltoodu tagamiseks lepingud.

8.2. Žürii liikmed on korraldaja täielikul ülalpidamisel ja hooldusel vastavalt sõlmitud lepingute sisule (transport, majutamine, toitlustamine, sidevahendid, päevarahad jne). EAL ametlike ohutusautode (0, SC jt) meeskondade liikmed (kaks liiget) on korraldaja ülalpidamisel (majutus, kütus).

8.3. EAL-l on õigus kontrollida ülalnimetatud

lepingute õigeaegset sõlmimist, nende olemasolu ning nende mõlemapoolset täitmist.

8.4 Korraldaja on kohustud tagama tasuta sissepääsu ning ühe auto parkimise **EAL Teenistuskartride** omanikele, kaartide näidised EAL-st.

8.5 EAL väljastab TV kaamerameestele ning fotograafidele numereeritud eriveste **TV-FOTO**. Vestid on EAL omand, neid on kahte liiki:

- pikaajaline
- ühekordne.

Püsiveste väljastab EAL. Ühekordseid veste väljastatakse võistlusele akrediteerunud TV kaamerameestele ja fotograafidele. Vestide taotlejad

allkirjastavad EAL vormikohase avalduse kas liidu sekretariaadis või võistluse pressikeskustes. Vestide kandjad ei kuulu kolmandate osapoolte hulka EAL kindlustuspoliisis.

Kui võistlusele on korraldatud ajakirjanike akrediteerimine, pääsevad võistlusele ainult akrediteeritud ajakirjanikud. Korraldaja võib seada fotograafidele ja TV-operaatoritele lisanõudeid, sh kasutada ainult oma fotoveste.

Asjaomase loaga fotograafid ja TV-operaatorid võivad paikneda väljaspool pealtvaatajatele eraldatud alasid, kuid ei või paikneda keelualadel ning peavad täitma rajajulgestajate korraldusi.

Kommertsküsimused rahvuslikel autospordivõistlustel

Võistlejail on õigus paigaldada reklaame oma võistlusautole ja võistluste korraldajail kõigile võistlusautodele ja võistlusrajale järgmistel tingimustel:

- 1.** Võistleja saab reklaamiõiguse EAL võistlejalit-sentsi omandamisega.
- 2.** Korraldaja saab reklaamiõiguse võistluste registreerimisega EAL-s.
- 3.** Ühe reklaamiga ei või katta (ka osaliselt mitte) teist reklaami.
- 4.** Võistlejal on õigus keelduda paigaldamast oma autole sellist korraldajapoolset reklaami, mis on vastuolus tema autol või sõidukombinesoonil olevate kütuse/määrdeainete-, rehvi- või autofirmade reklaamidega.
- 5.** Võistlusnumbriga kaasneva reklaamiga tuleb võistlejal nõustuda, kui see reklaam on kirjeldatud võistlusjuhendis. Teistest korraldaja reklaamidest võib võistleja end vabaks osta, tasudes kahekordse osavõtumaksu. Korraldaja reklaami eemaldamine või katmine enne võistluste lõppu on keelatud. Selle eest võib EAL määrata karistuse.
- 6.** Reklaam peab oma teostuselt ja sisult olema maitsekas, asjalik ning vastama riigi seadusandlusele.
- 7.** Juhul, kui võistlusjuhendiga ette nähtud korraldaja reklaami paigaldamise kohal paikneb juba võistleja oma reklaam, on korraldajal õigus paigaldada oma reklaam juhendis ettenähtud kohta- siiski võistlejale võimaluse piires vastu tulles
- 8.** Klaaspindadele ei või reklaame paigaldada, välja arvatud ribadena tuuleklaasi ülaservas ja ainult nii, et see ei kitsendaks võistleja vaatevälja. Samuti on lubatud kuni 8 cm kõrgune reklaam tagaklaasil.

9. Reklaamide kinnitus peab olema selline, et nad ei tuleks lahti ei treeningute ega võistluste ajal. Ajutine kinnitus on keelatud. Võistleja ei tohi korraldajate reklaamkleebiseid väiksemaks lõigata, ka mitte kujunduseta tagapõhja logo ümber eemaldada. Kui võistleja eemaldab võistluste käigus kasvõi ühe korraldaja reklaamkleebise, võib teda eemaldada võistlustelt, määrata lisaks rahaträhv või peatada litsentsi kehtivus.

10. Nii reklaamid kui ka kogu auto välispind tuleb hoida puhtana ja korras.

11. Võistlejal pole kohustus oma reklaamide heakskiitmiseks EAL-s. Reklaamide vastavust käesolevatele reeglitele kontrollitakse tehnilisel ülevaatusel. Võistlejat, kelle auto ei ole nendega vastavuses, võib starti mitte lubada.

12. Korraldajal on õigus kehtestada kuni kaks korda kõrgem osavõtumaks sõltuvalt sellest, kas võistleja nõustub korraldaja reklaamidega või keeldub neist.

13. Ohutuskaalutlustel ei või reklaame paigaldada raja ohutuspiiridele ega püüdesüsteemidele. Lubatud on ainult piirdele värvitud või klepppaberil reklaamid.

14. EAL reserveerib enesele õiguse igal EAL egiidi all toimival võistlusel võistlusautodele ühe reklaami kinnitamiseks, milleks tuleb igale autole jätta suvaline koht kõrgemale rataste tsentrid läbivast tasapinnast, autodele vähemalt 20 x 50 cm, vormelitele vähemalt 10 x 30 cm. Samuti reserveerib EAL endale tasuta reklaamide paigaldamiseks ühe moodulkoha stardiväraval, autasustamispuudiumil ja stardikoridorides ning piiramata arvul võistlusraja äärtes.

FIA eeskirjad litsentsidest, arstlikust- ja dopingukontrollist

FIA RAHVUSVAHELISED LITSENTSID

(FIA Spordikoodeks, Lisa L, pt I (kokkuvõte))

1. Litsentse väljastatakse Spordikoodeksi artiklite 45,47,70 ja peatüki VII alusel. RV litsents tuleb vormistada FIA kirjelduse kohaselt.

2. Rahvusvaheliste litsentside järgud:

2.1 Super Licence- F 1 MM jaoks

2.2 Grade A- vormel 1, GP2, ChampCar, IRL

2.3 Grade B- kõik muu peale 2.1,2.2

2.4 Grade C- kohustuslik kõikideks FIA RV kalendri võistlusteks, madalaim RV litsentsijärk

2.5 Grade R – kohustuslik rallidel, maastikurallidel, mäkketõusu võistlustel ja kõigil ülejäänutel eraldistardiga võistlustel

2.6 Grade D- ühekordne RV litsents FIA eriotusega

3. D ja C litsentside väljaandmise tingimused

3.1 D litsentsi väljastab ASN eritingimustel ja ühekordsena.

3.2 C litsentsi väljastab ASN, kes määrab nõuded sõitja kvalifikatsioonist. Sõitja peab eelnevalt omama kõrgeima järgu rahvuslikku litsentsi vähemalt 2 aasta jooksul (või CIK kat B litsentsi), selle aja jooksul peab sõitja saama tulemusi vähemalt viiel ASN registreeritud ringrajavõistlusel. Sõitja kvalifikatsioon peab olema olnud heakskiidetud nende võistluste juhtide poolt. Sõitja peab olema vähemalt 16 aastane. Erandina võivad antud võistlusteks olla ka FIA poolt selleks otstarbeks sanktsioneeritud rahvusvahelised sarjad, kus kandidaadid võivad osaleda mitte rohkem kui ühe hooaja rahvuslike litsentsidega. Noorematele saab RV litsentsi väljastada FIA loal, mille taotleb ASN vastavalt sõitja senistele tulemustele ja kogemustele vähemalt kahe eelmise aasta jooksul.

FIA poolt aktsepteeritud rahvusvahelised sarjad:

- Formul'Academy Euro Series (FFSA)

- Formula BMW Europe

- Formula BMW Pacific

- Formula BMW Americas

3.3 R litsentsi väljastab ASN. Sõitja peab eelnevalt läbima katseaja, omades kõrgeima järgu rahvusliku litsentsi, mille jooksul peab näitama ASNi ja selle kohtunikke rahuldavaid tulemusi.

4. B ja A litsentside väljaandmise tingimused.

4.1 A ja B litsentse väljastab ASN peale veendu-

mist sõitja piisavalt kõrgest kvalifikatsioonist.

4.2 Saamaks B litsentsi, peab sõitja eelneva 24 kuu jooksul finišeeruma vähemalt viiel korral rahvuslikul või rahvusvahelisel võistlusel.

4.3 Saamaks A litsentsi, peab sõitja eelneva 24 kuu jooksul finišeeruma esiviisikus vähemalt viiel võidusõidul, kus nõuti B litsentsi, või olema B litsentsi eeldava sarja kokkuvõttes esiviisikus. FIA või ASN-lt nõuda tulemuste väljavõtet.

4.4 A ja B litsentsitaseme säilitamiseks peab sõitja 12 kuu jooksul osalema vähemalt ühe korra vastava tasemega võistlusel.

5 Super Licence väljaandmise õigus vaid FIA F1 komisjonil.

6 C litsents on nõutud kõikide tasemete rahvusvahelistel mäkketõusudel, rallikrossis, autokrossis, hipodroomisõitudel, rekordkatsetel.

VÕISTLEJATE ARSTLIKU KONTROLLI RAHVUSVAHELISED EESKIRJAD

(FIA Spordikoodeks, Lisa L, pt. II) (kokkuvõtlik väljavõte)

1. Iga-aastane arstlik sobivuskontroll

1.1 Järgnevalt esitatus on p.1.2-1.5 kohustuslik ka rahvuslike litsentside taotlejale.

1.2 Rahvuslik iga-aastane arstlik läbivaatus

Kõik sportlased, kes soovivad osaleda FIA egiidi all peetavatel autospordivõistlustel, peavad läbima iga-aastase arstliku läbivaatuse enne litsentsi saamist oma maa ASN-lt. Läbivaatus peab olema tehtud mitte varem kui 3 kuud enne litsentsi taotlemist.

1.3 Tervisliku sobivuse põhikaart

ASN koostab ja trükitab vastava kaardi blanketid. Peale arstlikku ülevaatuset allkirjastatakse kaart arsti ja sportlase poolt, varustatakse pitsatiga. Kaardil peavad kindlasti olema esitatud järgmised andmed:

- sportlase pikkus ja kaal
- võimalikud allergiad
- viimase antiteetanuse vaktsineerimise kuupäev
- nägemisvõime kontrolli tulemused

Kohustuslikud testid:

- a) veregrupi ja reesusfaktori määramine,
- b) nägemisvõime kontroll,
- c) ortopeedilised testid,

d) EKG füüsilisel pingutusel neile sõitjatele, kes on üle 45 a. vanad (korrata iga 2 aasta tagant),
e) lisatestid vastavalt Eesti seadustele.

Kaardi lõpuosas peab sportlane tõendama, et

1) arstile esitatud andmed on õiged,
2) ta kohustub mitte kasutama Rahvusvahelise Antidopingu Agentuuri (WADA) nimekirja kuuluvaid aineid ja vahendeid

1.4 Nõutav nägemisvõime

a) nägemisteravus (ilma või koos nägemise korraktsiooniga, kummalegi silmale vähemalt 9/10),
b) normaalne ruumiline nägemispilt,
c) normaalne värvitaju,
d) normaalne nägemisväli,
e) normaalne stereoskoopia (litsentsi ei saa ühest silmast pimedad),
f) kontaktläätsed on lubatud, kui
– neid kantakse pidevalt 12 kuud igal päeval piisavalt kaua,
– läätsede paigaldaja tõendab nende sobivust autospordiks.

1.5 Tervisehäired, milledega ei või autospordiga tegeleda

1.5.1 Absoluutselt keelatud:

- ühest silmast pime, nägemisvõime ei vasta p.1.4 kirjeldatud parameetritele
- epilepsia
- kardiovaskulaarsed probleemid äkksurma riskiga

1.6 Läbivaatus teostava arsti kohustused.

Arstlik läbivaatus tuleb vormistada ASN vormile, arstil on õigus konsulteerida teiste spetsialistidega.

1.7 Tervisliku sobivuse kinnitus

Iga rahvusvahelise litsentsiga peab kaasnema tervisliku sobivuse kinnitus MEDICAL CERTIFICATE OF APTITUDE (inglisekeelne kuupäevaga varustatud standardtekst nägemisvõime ja erijärelevaatus kohta) kas:

- litsentsi pöördel (EAL litsentsil tagakülje ülalosas),
- eraldi dokumendina.

1.8 Võistluste ajal võib võistluste arst nõuda täiendavat läbivaatust. Samuti võib võistluste juht (peakohtunik) ja arst saata sportlase lisaläbivaatusele ASN kaudu.

2. Arstlik läbivaatus peale õnnetusjuhtumit või haigestumist

Peale avariid võistlustel või teistel asjaoludel, mis tingisid tegevusvõime kaotuse vähemalt 10 või enamaks päevaks või siis p. 1.4 loetletud juhtudel haigestumisel, peavad sõitjad juhtunust teatama ASN-le 10 päeva jooksul ning esitama:

a) kas arstitõendi koos diagnoosiga ja prognoosiga või

b) eriarvamuse kirjalikult.

Kirjeldatud olukorras ei või sõitja võistlustel osaleda, kuni ASN pole andnud nõusolekut peale konsultatsiooni spordiarstiga.

Käesoleva artikli nõuete täitmatajätmisel määrab karistuse ASN.

3. Juhised õnnetusjuhtumi puhul.

Võistluste arst peab peale õnnetust:

a) kui hospitaliseerimisvajadus tekkis perioodiks üle 24 tunni, peab arst faksi teel teatama ASN-i kirjalikult kõikidest detailidest nii avariid kui vigastuste kohta. ASN tegutseb edasi oma usaldusarsti kaudu;

b) kui õnnetuse tagajärjed ei vajanud eraldi uuringuid ja võib kohapealset ülevaatus, tuleb sellest teatada ASN-le. ASN võib korraldada kordusülevaatus enne järgmist võistlust.

FIA DOPINGUVASTANE REEGLISTIK

(FIA Spordikoodeks, Lisa A, kokkuvõtte)

Reeglistik vastab täielikult ROK ja WADA eeskirjadele, FIA on ühinenud vastavate lepingutega.

Ükski sõitja ei tohi kasutada keelatud ainete nimekirja kantud aineid sisaldavat, keelatud aineid ei tohi omada ega transportida. Reeglistik kehtib sõitja saatjatele, treenerile, mänedžerile, esindajale, abilistele jt sõitja osalemisega seotutele. Samuti ei või ükski sõitja keelduda kontrollist või oma asukoha teatavakstegemisest ASN-le kontrolli korraldamiseks.

Kui sõitja raviks on määratud ravim, mis võib sisaldada keelatud aineid, peab sõitja raviarsti kaudu hankima WADA kehtestatud konfidentsiaalse aruande (TUE).

Allkirjastades litsentsitaotluse avaldusvormi, on sõitja kohustunud esitatud aadressidelt ja sidevahenditelt olema ASN jaoks kättesaadav.

Dopingukontrolli peab sõitja ilmuma õigeaegselt ning esitama oma litsentsi ja vajadusel TUE aruande.

Reeglistiku rikkumisel:

- võistlustulemus tühistatakse, auhinnad tuleb tagastada
- osavõtukeeld B proovi analüüsi selgumiseni
- lõplik karistus võistluskõlbmatuseks, ASN otsustada kehtivusaeg.

Litsentsid, arstlik kontroll, võistleja kindlustus

1. LITSENTSID

1.1 Litsents on vormikohane dokument, mille rahvuslik autospordiföderatsioon (EAL) on väljastanud autospordivõistlustel osalevatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele.

Litsentsi omanik peab tundma autospordi rahvusvahelisi ja rahvuslikke võistlusmäärustikke ning kohustub neid täpselt järgima.

Mitte keegi ei või osaleda autospordivõistlustel võistlejana ega ka registreerijana ilma vastava litsentsita, milliseid väljastab EAL.

Litsents kehtib reeglina kuni kalendriaasta lõpuni, EAL rahvuslikud litsentsid kehtivad Eestis peetavatel võistlustel järgmise aasta 1 veebruarini. Litsents ja litsentsi muudatused on maksulised.

Litsentsi taotlejad ja litsentsi saanud isikud registreeritakse EAL sekretariaadis. Litsentsi võib saada isik, kelle kvalifikatsioon ja vastutus rahuldab EAL-i ja tema alakomiteede kehtestatud nõudeid ja tingimusi. EAL-l on õigus keelduda litsentsi väljastamisest, kui taotleja tegevus kahjustab autosporti. Litsentside valdajad on kohustatud litsentsi esitama kõikide autospordiföderatsioonide ja -võistluste ametnike nõudmisel.

Kogu Eesti Vabariigi territooriumil omab õigust FIA (EAL) litsentsi väljastamiseks ainult Eesti Autospordi Liit.

EAL poolt väljastatavad FIA rahvusvahelised litsentsid kehtivad kõikides maailma riikides, mille autospordiföderatsioon on FIA tunnustanud. RV litsentsid on FIA vormi kohased plastikaardid. RV litsentsid on kohustuslikud kõikidel RV võistlustel FIA poolt tunnustatud rühmades või klassides.

Juhul, kui võistleja soovib osaleda rahvusvahelistel kiirusvõistlustel, millel nõutakse vastava gradatsiooniga litsentse, saab nende omandamise korra kohta informatsiooni EAL-st (ringrada, kart, kiirendus jt).

Kõik EAL poolt väljastatavad litsentsid kehtivad Eestis korraldavatel võistlustel järgmise aasta 1.veebruarini, teistes riikides kalendriaasta lõpuni.

2. REGISTREERIJALITSENTS.

Registreerijaks on iga füüsiline või juriidiline isik, kes omab EAL poolt väljastatud registreerijalitsentsi ning omab seega õigust autospordivõistlustel osavõtjaid registreerida (FIA VM 44).

2.1 Litsents on FIA vormi kohane. Litsentsi võivad

taotleda kõik Eesti Vabariigis registreeritud asutused, ettevõtted, firmad, klubid, organisatsioonid jt. juriidilised isikud ning sõitjad ise.

2.2 Litsentsi taotleja esitab vastavasisulise taotluse EAL sekretariaadile koos järgmiste andmetega:

a) registreerija nimetus (mitte üle 16 ladina tähestiku tähe pikkune),

b) litsentsi vastutava omaniku eesnimi ja nimi, aadressid, töökoht, telefonid, e-mail

c) registreerija postiaadress,

d) arveldusarve

e) litsentsimaksu tasumise garantiikiri (pole vajalik sularahas tasumisel),

2.3 Litsentsi väljastab EAL sekretariaat peale taotlusavalduse ja seal oleva teabe läbivaatamist ning litsentsimaksu sissekasseerimist viie tööpäeva jooksul. EAL-il on õigus keelduda litsentsi väljastamisest.

2.4 Litsentsiomaniku õigused:

a) registreerida võistlejaid autospordivõistlustele, kusjuures füüsilise isiku registreerijalitsentsiga saab võistlustele registreerida vaid iseenest (ralis ka kaardilugejat) ja oma autot.

b) esitada kirjalikke proteste ja apellatsioone VM-is ettenähtud korra kohaselt,

c) esindada enda poolt registreeritud võistlejaid võistluste korraldajate, kohtunike ja zhürii ees,

d) kasseerida endale kõik võistlustel osalejatele väljamakstavad rahasummad (stardiraha, auhinnaraha jmt) ja jaotada see vastavalt oma äranägemisele.

2.5 Litsentsiomaniku kohustused.

a) teada ja täita autospordialaseid rahvuslikke ja rahvusvahelisi normdokumente ning Võistlusjuhendeid,

b) vastutada registreeritud sportlaste, nende mehaanikute, meeskonnaliikmete toetajate, võistlustehnika, transpordivahendite eest võistluste ajal, teel võistluspaika ja sealt tagasi. Samal ajal kannavad kõik loetletud ka eraldi isiklikku vastutust oma tegevuse eest,

c) esitada registreerijalitsents või selle koopia võistluste ametnike nõudmisel,

d) taotleda EAL-st stardiluba rahvusvahelistel võistlustel osalemiseks, olles esitanud vastava võistluse Juhendi ja/või registreerimisavalduse. EAL peab veenduma, et antud võistlus on FIA kalenderplaanikohane üritus,

e) tasuda EAL-le või tema kaudu teistele autospordiföderatsioonidele või korraldajatele määratud

trahvid jmt. summad nõutud tähtjaks.

2.6 Iga füüsiline või juridiline isik omab õigust vaid ühele registreerijalitsentsile igaks kalendriaastaks.

2.7 Võistlusmäärustike või kehtiva seadusandluse rikkumisel võib EAL alakomitee ettepanekul litsentsi tähtjaliselt tühistada. Litsentsi valdaja on kohustatud litsentsi tagastama EAL sekretariaati.

2.8 Litsents kehtib vaid omaniku poolt allkirjastatult.

2.9 Võistlustel osavõtuks kehtib ka registreerijalitsentsi koopia. Koopia peab olema omaniku pitsatijäljend või allkiri. Protestide esitamise õigus on vaid litsentsiomani poolt kirjaliku volikirja esitaja.

2.10. Kui sportlane soovib olla ka võistlustele registreerijaks, siis peab tal olema nii EAL/FIA sõitjalitsents kui ka registreerijalitsents.

3. SÕITJALITSENTS.

3.1 Litsents on FIA vormi kohane.

3.2 EAL omab õigust litsentsi väljastamiseks alljärgnevatele isikutele:

a) Eesti Vabariigi kodanikele ja kodakondsuse taotlejatele,

b) Teiste riikide kodanikele, kui nende riiklikud föderatsioonid on esitanud vastava kirjaliku loa, nimetatud kodanikud peavad omama ajutist töökohta või elamisloa Eesti Vabariigi territooriumil,

c) nendel territooriumitel elavatele isikutele, kus puudub FIA-s esindatud autospordiföderatsioon, eelnevatel on vajalik FIA vastav luba.

3.3 EAL alakomiteed kehtestavad vastavad eeskirjad, erinevate autospordialade litsentsi taotlevate sportlaste kvalifikatsioon peab esitatud nõuetele vastama. Ralli algajad I sõitjad on kohustatud kõigepealt võistleva II liiga rallidel, nende litsentsil märge „II liiga.“

3.4 Sõitjalitsentside liigid.

3.4.1 EAL väljastab rahvusvahelisi ja rahvuslikke FIA sõitjalitsentse. Litsentsivorm on ühtne, välja arvatud kardiliidu poolt väljastatavad rahvuslikud litsentsid. Eestis toimuvatel rahvusvahelistel võistlustel rahvusvahelistel rühmades osalejatel peavad olema rahvusvahelised litsentsid.

3.4.2 EAL väljastab litsentsid iga autospordiala kohta, tehes vastavad sissekanded litsentsivormile. Sportlane tohib osaleda vaid nende autospordialade võistlustel, mis on litsentsil tähistatud EAL märkega (numbrikombinatsioon ruudustikus ja vajadusel erimärked).

3.4.3 EAL rahvusliku litsentsiga võib võistelda ainult Eestis peetavatel rahvuslikel võistlustel (või rahvuslikes klassides), EAL rahvusvahelise litsentsi omanikud lisaks ka rahvusvahelistel FIA-s registreeritud võist-

lustel litsentsidel märgitud autospordialadel.

3.5 EAL sõitjalitsents on tasuline ning sisaldab ka kindlustusmaksu õnnetusjuhtumite hüvitamiseks.

3.6. Vastavalt FIA VM Art. 110 võivad Eesti kodanikest sõitjad taotleda teiste riikide ASNde litsentse. Taotluse edastab EAL, kusjuures sõitja peab esitama EAL litsentsi-taotlusvormi, tervisliku seisukorra tõendusvormi ning tasuma EAL-le litsentsimaksu Eestis kehtiva tariifi kohaselt. Riikidevahelist litsentsivahetust saab taotleda vaid ühel korral kalendriaasta jooksul, võõrlitsentsi saanud Eesti kodanikust sõitjad omavad jätkuvalt õigust osaleda kõikidel Eestis peetavatel võistlustel.

4. SÕITJALITSENTSIDE VÄLJASTAMISE KORD

4.1 Eesti Autospordi Liidu (EAL) litsentse väljastab EAL sekretariaat. Litsentsid on tasulised ja kehtivad Eestis võistlustest osavõtuks järgneva kalendriaasta 1.vebruarini, välisriikides iga kalendriaasta lõpuni.

4.2 EAL väljastab järgmisi litsentse:

4.2.1 rahvusvaheline sõitjalitsents

4.2.2 rahvuslik sõitjalitsents:

- üldlitsents aastaks eri autospordialadele

- noortelitsents

- kardilitsents (väljastab Eesti Kardispordiliit)

4.2.3 Sõitjalitsentsi taotlemisel peab sõitja esitama taotlusvormi ning arsti poolt viseeritud tervisliku seisukorra tõendusvormi.

4.3 Rahvuslik sõitjalitsents

4.3.1 Võistleja peab litsentsi taotlemisel esitama EAL-i täidetud taotlus- ja tõendusvormi enda andmetega ja tervisliku seisukorra kohta ning ühe foto 3x4 cm. Litsentsitaotlusvormid väljastab EAL, need on allalaetavad kodulehelt www.autosport.ee

4.3.2 Peale taotlus- ja tõendusvormi registreerimist ning litsentsimaksu tasumist väljastatakse võistlejale litsents.

4.3.3 Sõitjalitsents kehtib vaid allkirjastatult ja 3x4 fotoga varustatult.

4.4 Rahvusvaheline (RV) sõitjalitsents

4.4.1 FIA/EAL sõitjalitsentsiks on plastikkaart. RV litsentsi taotleja peab EAL-i esitama täidetud taotlus- ja tõendusvormi enda andmetega ja tervisliku seisukorra kohta ning ühe (värv)foto 3x4 cm. Taotleja peab olema vähemalt 16 aastane, kardisõiduks 13 aastane. RV sõitjalitsents on kohustuslik lahtistel rallivõistlustel A, N, S rühmade autodel osalemiseks.

4.4.2 RV litsents sisaldab ühtlasi ka aastase startiloo osalemaks FIA-s registreeritud võistlustel. Litsentsi tõendab sõitja tervislikku sobivust autospordiga tegelemiseks.

4.4.3 litsentsile kantakse FIA gradatsioonimärke Grade A,B,C ringrajasõidus või Grade R ralliks

4.4.4 Litsentsitaotleja peab arvestama, et peale taotlus- ja tõendusvormi registreerimist ning litsentsimaksu tasumist EAL-i, kulub 5-7 päeva plastikkaardi vormistamisele.

4.4.5. EAL üldlitsentsi võib taotleda alates 16 eluaastast, rallilitsentsiks tuleb esitada täiendavalt ka piiratud kehtivusega juhiload. Üldliikluseks suletud radadel tohib litsentsiomanik võistelda üldistel alustel, muudel juhtudel arvestada LE-ga. Võimalikud piirangud vastavalt alakomiteede määrustele.

4.4.6 Vanusepiirid on kehtestatud sünniaasta kohaselt, üldreeglina võivad 16 a vanused võistelda koos täiskasvanutega. Rallil osalemiseks erinõuded.

4.5 Noortelitsents

4.5.1 Noortelitsentsi taotleja peab EAL-i esitama täidetud taotlus- ja tõendusvormi enda andmetega ja tervistliku seisukorra kohta ning ühe (värvi) foto 3x4 cm. Tõendusvormile peab allkirja andma üks **lapsevanematest.**

4.5.2 Peale taotlus- ja tõendusvormi registreerimist ning litsentsimaksu tasumist väljastatakse võistlejale litsents.

4.5.3 EAL võib korraldada noortelitsi taotlejaile sõiduõukuse ja võistlusmäärustike tundmise testi.

4.6 Osalemaks ringrajavõistlustel võib alakomitee kehtestada nõude erimärke saamiseks litsentsile. Taotlejale väljastatakse küll vormistatud litsents, ent võistleja peab osalema ringajakomitee treeninglaagris või võistluseelset kontrolltreeningul ning saama ringajakomitee vaatleja heakskiidu.

4.7 EAL sõitjalitsents ei anna õigust võistlustel osalemiseks. Võistlustele saab registreerida vaid EAL registreerijalitsentsi omanik või registreerijalitsentsi kinnitatud koopia esitaja. Samas, registreerija esindaja puudumisel kannab registreerija vastutust ja õigusi sõitja (rallidel I-sõitja).

4.8 EAL alakomiteed omavad õigust väljastada **võistlejakaarte** rahvaspordivõistlustel osaleda soovijatele (rahvaralli,- sprint, -kross, off-road).

4.9 Kui EAL juhatus on kehtestanud võistluskeelu (peatanud litsentsi kehtivuse), peab litsentsiomanik litsentsi tagastama EAL sekretariaati. Võistluskeeld jõustub juhatus otsuse vastuvõtmishetkest. Litsentsi tagastamispäev on tähtajalise võistluskeelu lõpu arvutamise aluseks.

8. KINDLUSTUS

EAL sõitjalitsentside omanikud on kindlustatud kindlustusaktsiaseltsi "Seesam" poliisiga nr 4/32616.

Kindlustushüvitised:

- õnnetusest põhjustatud
püsiv ja taastumatu puude hüvitis 3196.- eurot
- surmajuhtumi hüvitis 3196.- eurot

EAL soovitab sõitjatel eraldi lisaks hankida suu-remata kattega kindlustuspoliisid, mis samuti sisaldaksid autospordiriski. Teiste riikide kodakondsed pole kindlustuspoliisiga kaetud.

Kindlustustingimused (lühidalt):

* Kindlustuskaitse hõlmab õnnetusjuhtumeid, mis juhtuvad kindlustatuga kogu maailmas. Kindlustus kehtib kõigil EAL-i poolt registreeritud autospordivõistlustel ning rahvusvahelistel võistlustel välismaal, mis on EAL-i poolt lubatud, samuti võistlustele eelneval ametlikul treeninguajal. Kindlustus ei kehti nn. tööõnnetuste ja väljaspool võistlusi toimunud õnnetuste puhul.

* Kui õnnetusjuhtumi tagajärjel tekib kindlustatul püsiv füüsiline tervisekahjustus (invaliidsus), maksab kindlustusandja invaliidsushüvitist. Invaliidsus peab olema ühe aasta jooksul pärast õnnetusjuhtumit arstlikult kindlaks määratud.

Hüvitise suurus määratakse Seesami püsiva puude raskusastme protsendi määramise tabeli järgi.

* Pärast õnnetusjuhtumit peab kindlustatu 24 tunni jooksul pöörduma arsti poole, samuti tuleb informeerida kindlustusandjat. Kindlustatu peab täitma arsti ettekirjutusi. Kindlustatu peab esitama ravivale arstile õnnetusjuhtumi ravikaardi, mis tuleb tööpäraselt täita ja pärast ravi lõppu kindlustusandjale tagastada.

- Kindlustusandja on kohustatud tasuma lepingujärgse hüvitise 30 päeva jooksul sellest, kui on saanud hüvitustaotluse ja kõik hüvitiskohustuse väljaselgitamiseks vajalikud dokumendid

* **Hüvitise väljamaksmiseks on tarvis esitada alljärgnevat dokumendid:**

surma korral:

- kirjalik hüvitistaotlus
- kindlustatu surmatunnistus
- soodustatud isikut tõendav dokument, pärijatel pärimisõigust tõendav dokument
- arsti otsus või mõni muu usaldatav dokument, mis tõendab õnnetusjuhtumi toimumist puude korral:

- kirjalik hüvitistaotlus
  - arsti otsus puude kohta
  - arsti otsus või mõni muu usaldatav dokument, mis tõendab õnnetusjuhtumi toimumist
- Arstlike dokumentide täitmise eest maksab kindlustusvõtja, eksperthinnangute kulud kannab kindlustusandja.

Kohtunikud

1. ÜLDALUSED

1.1 Kohtunikulitsentside väljastamise tingimuste ning kohtunikutöö edendamise tegeleb EAL kohtunikekolleegium.

1.2 Autospordikohtunikeks võivad olla isikud, kes on 14 aastat vanad ning on läbinud vastavad ettevalmistuskursused ja sooritanud eksami.

1.3 Kohtunikekohustuste täitmine toimub vaba-tahtlikkuse alusel.

1.4 Kohtunik peab olema aus, erapooletu ja oma tegevuses võistlustel lähtuma autospordi võistlusmäärustest, tehnilistest tingimustest ja võistlusjuhendist.

1.5 Kohtunik peab tagama võistluste ohutu läbiviimise ja võistlustulemuste objektiivsuse ning täpsuse. Kohtunik peab täitma EAL-i ohutusvaatleja või EAL-i vaatleja korraldusi.

1.6 Kõigil autospordikohtunikel tuleb meeles pidada järgmist:

a) ilma kohtuniketa ei ole võimalik autosporti harrastada (vaid andekatest sõitjatest ja kiiretest autodest ei piisa),

b) sportlaste ja klubide puudumisel pole kindlasti ka kohtunike vaja,

c) autospordivõistlustel ei ole ülemusi ega alluvaid, on koostööpartnerid Võistlusmäärustiku ja Juhendi täitmiseks.

d) vaieldavad küsimused, mida ei saa määratleda Võistlusmääruste alusel või žürii otsusega, tuleb lahendada võistlejat soosides.

2. EESTI AUTOSPORDIKOHTUNIKE KLASSIFIKATSIOON

2.1 Autospordikohtunikele kehtestatakse järgmised kohtunikelitsentsid:

I klass . Vanemametrik

II klass - Kohtunik

A klass - Algaja, algkoolituse läbinu

2.2 Litsentsid kehtivad kuni 4 aastat, neid väljastatakse ja pikendatakse:

II- ja A-klass - regionaalsete kohtunikeorganisatsioonide poolt.

I klass – EAL sekretariaadi poolt koostöös alakomiteedega.

2.3 EAL regioonid registreerivad vastavate klasside kohtunike eri autospordialade kaupa.

2.4 Võistluste vanemkohtunikud (ka žürii esimees) peavad peale võistluste lõppu koos võistlustulemustega esitama EAL-i sekretariaati vabas vormis

kirjaliku aruande toimunud võistluste kohta, kirjeldades lühidalt:

- puudusi korralduses

- esinenud proteste, tüliküsimusi

- üldist ohutust

- eeskujuväärivat üldkorralduses

- alluvate kohtunike tööd

- jms, mis võib saada kasulikuks järgmistel võistluste korraldamisel.

2.6 Kui ala määrustikus pole žüriid nõutud, ei pea rahvuslikel võistlustel žüriid kasutama. Žürii õigustes on sel juhul võistluse juht.

2.7 Kui alakomitee on määranud võistluse ametnikelt nõutavad kategooriad, tuleb korraldajail kohtunike valikul seda järgida.

5. KOHTUNIKELITSENTSIDE VÄLJASTAMISE KORD

5.1 Kohtunikulitsents ning sellele vastavalt võistlusaladele näidatud klass annavad kohtunikele õiguse töötada kohtunikuna autospordivõistlusel.

5.2 Litsentsil näidatakse ära kohtuniku klassifikatsioon kõigil aladel.

5.3 Autospordivõistlusel kohtunikuna töötades peab litsentsi kaasas kandma.

5.4 EALi veebilehelt allalaetavale vormile peab kohtunik kandma märged osaletud võistlustest ja koolitustest (nimi, aeg, amet, ülesanded, koolituse teema) ning võtma sellele ka juhendaja või võistluse juhi allkirja. See dokument on kohtunikukategooria tõstmise või säilitamise alus.

5.5 Kohtuniku klass kantakse vastava autospordiala lahtrisse.

5.6 Kohtuniku litsents peab olema varustatud kohtuniku fotoga.

5.7 Algaja ja II klassi litsentsi annab välja (koos loetava nimega) litsentsi välja andnud kohtunikeorganisatsiooni juhataja. Kohtunikulitsentside väljastamise õiguse annab EALi klubile või muule organisatsioonile EAL kohtunikekolleegium kohtunikukoolituse kava ja koolitusmaterjalide kvaliteedi alusel.

5.8 I klassi litsentsi kirjutab alla EAL peasekretär EALi asjaomase alakomitee ja kahe sama kategooriat omava kohtuniku soovitusel. Litsents varustatakse EAL pitsatijäljendiga. Ilma EAL pitsatijäljendita ei ole vastava klassi kohtunikulitsents kehtiv.

Apellatsioonikomisjon

Tegevuse üldpõhimõtted on kehtestatud EAL juhatuse otsusega 05. okt. 1999.a.

1. Apellatsioonikomisjon (APKOM) moodustatakse FIA VM pt. XIII alusel ning FIA Põhikirja Art 22 eeskujul.
2. APKOM valib EAL Üldkoosolek.
3. Koosseis 3 kuni 6 inimest ning vajadusel 1 (üks) kutsutav hääleõiguslik nõunik, käsitlusalase autosportiala spetsialist.
4. APKOM otsustab hääletades, esimehel otsustav hääle hääle võrdsusel.
5. APKOM liige, kes oli seotud vaidlusalase võistlusega korraldajana, võistlejana või kohtunikuna, ei saa APKOM-s osaleda (FIA VM 187).
6. EAL sekretariaat kogub vajaliku dokumentatsiooni.
7. Apellatsioon võetakse arutusele ainult FIA VM 182-185 nõuetele vastavalt vormistatuna.
8. APKOM võtab osapooltelt kirjalikud seletused, vajaduse komisjoni arutelule ilmumise otsustab APKOM. Komisjoni istung peetakse pea-

le vajalike materjalide ja ekspertiisitulemuste laekumist, kuid mitte hiljem kui 1 (üks) kuu apellatsioonikaebuse esitamisest.

9. APKOM-l on ülim ja lõplik õigus lahendada kõiki autosportialaseid rahvuslikke apellatsioone. APKOM võib võtta seisukoha ka autosporti üldhuvidega seonduvates küsimustes. APKOM ei käsitla majandushuvidel konflikte, EAL toiminguid, sponsortehinguid jms. APKOM otsused ei kuulu vaidlustamisele, APKOM seisukohad on soovituslikud EAL alakomiteedele.
10. APKOM liikmete töö kuulub tasustamisele kautsjonisummast.
11. Rahuldamata apellatsioonide tagastamisele mittekuuluvad kautsjonisummad ning määratud trahvid lülitatakse EAL eelarvesse sihtotstarbelisteks kulutusteks.
12. Võimalike määratavate ekspertiiside kulud tasub apellatsioonikäsitluse kaotanud osapool.
13. APKOM võib avalikustada oma otsuseid pressis.

Eesti Autosporti Liidu litsentside hinnakiri 2011

Litsentsi liik	Hind (EUR)
Litsentsid	
Rahvusvaheline	200
Ralli (rahvuslik)	100
Ringrada (rahvuslik)	100
Rallikross (rahvuslik)	100
Noortelitsents (rahvuslik)	30
Kiirendus (rahvuslik)	50
Drift (rahvuslik)	45
Veoa autod (rahvuslik)	65
Bagikross (rahvuslik)	50
Ühekordne sõitjalitsents	35
Võistlejakaardid	
Rahvaspordi võistlejakaart	40
Rahvakrossi võistlejakaart	25
Kiirendusvõistluse rahvaspordikaart	25
Ühekordne võistlejakaart	16
Registreerijalitsentsid ja muu	
Registreerijalitsents	525
Eraisiku registreerijalitsents	325
FIA Driving Permit	65
Tehniline kaart kehtiva homologeeringuga autole	200
Tehniline kaart kehtiva homologeeringuta autole	40
FIA homologatsiooniraamat A- ja N-rühma autole	100
EALi väljastatud dokumendi duplikaat	25% hinnast

Litsentside kohta saab infot EALi sekretariaadist. Oma küsimused võite postitada aadressile litsents@autosport.ee.

Eesti Autospordi Liidu teenuste hinnakiri 2011

Võistluste registreerimine EALis	
Rahvusvaheline (lisandub FIA maks)	1150
Ralli EMV etapp	1000
Ringrajavõistlus välisvõistlejate osavõtuga	650
Rahvuslik võistlus	2 x OT
Muud teenused (lisandub km 20%)	
Ajamõõduvahendid (ralli)	
Ralli ajamõõduvahendite rent	1000
Rahvaralli, noorteralli ajamõõduvahendite rent	575
Rallisprindi ajamõõduvahendite rent	325
Muu, 1 päev	325
Kiirusalade ajamõõdusüsteem	
Ringrada (1 päev)	600
Off-road	500
Rallikross	500
Jäärada	500
Kart	600
Transponderi rent päevas iga võistleja kohta	7
Eelregistreerimissüsteemid ja online-teenused	
Online-tulemusesüsteemi kasutamine rallil (sisaldab eelregistreerimissüsteemi kasutamist)	200
Muu võistluse osalejate eelregistreerimissüsteemi kasutamine ja dokumentide avaldamine	30
Ohutus	
Ralli ohutusautode teenus (2 tk)	650
Ohutusvaatleja võistlusel	kokkuleppel

Teenuste kohta saab infot EALI sekretariaadist.

Sportlaste osavõtutasude ülemmäärad 2011

Ralli A, N, E 2000+	400,-
Ralli E-rühm	300,-
Ralli veoautod	125,-
Võistkond rallil	100,-
Rahvaralli	100,-
Noorteklassid sportrallil	200,-
Rallisprint (raja pikkus alla 6 km)	65,-
Rallisprint (raja pikkus 6 km ja enam)	100,-
Noortesprint	30,-
Rahvasprint	50,-
Rallikross	100,-
Veautokross	50,-

Pärast eelregistreerimisaja lõppu võib korraldaja kohaldada eeltoodud määradest 1,5 korda suuremat osalustasu.